

นโยบาย

ปีงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๖๐

สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน

นโยบาย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

Policy Fiscal Year 2017
Office of the Basic Education Commission

<http://plan.bopp.obec.info>

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นโยบาย

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นโยบาย
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้จัดพิมพ์	กลุ่มวิจัยและพัฒนานโยบาย สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
พิมพ์ครั้งที่ ๑	พ.ศ. ๒๕๕๙
จำนวนพิมพ์	๕๐,๐๐๐ เล่ม
พิมพ์ที่	โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด ๗๙ ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐ โทร. ๐-๒๕๖๑-๕๕๖๗ โทรสาร ๐-๒๕๗๙-๕๑๐๑ นายโชคดี ออสุวรรณ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

คำนำ

การศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นรากฐานของการศึกษาของคนไทย ซึ่งเป็นภารกิจหลักของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ผ่านมาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ปฏิรูปการศึกษาโดยมุ่งมั่นพัฒนาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม บนพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อที่มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงกำหนดนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานตามเอกสารฉบับนี้ และขอขอบคุณคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกท่าน ที่มีส่วนผลักดันให้การกำหนดนโยบายสำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ทุกประการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

สารบัญ

หน้า

คำนำ

นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
และคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

๑

ความเป็นมานโยบาย

๗

องค์ประกอบนโยบาย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

๒๙

วิสัยทัศน์

๓๓

พันธกิจ

๓๓

เป้าประสงค์

๓๔

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑

๓๕

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒

๓๘

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓

๓๙

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔

๔๒

ผลผลิต

๔๕

จุดเน้น

๔๕

ภาคผนวก

๕๙

ภาคผนวก ก วิสัยทัศน์ประเทศไทย

๖๐

ภาคผนวก ข คำแถลงนโยบายของนายกรัฐมนตรี

๖๔

ภาคผนวก ค นโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

๖๙

ภาคผนวก ง จุดเน้น ๖ ยุทธศาสตร์ กระทรวงศึกษาธิการ

๗๖

ภาคผนวก จ SWOT สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๘๐

ภาคผนวก ฉ สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

๘๔

ภาคผนวก ช คณะทำงาน

๘๙

นโยบาย

สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน
และคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

นโยบาย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

หัวใจสำคัญของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ การสร้างและพัฒนาคนไทย เพื่ออนาคตของประเทศ สร้างคนไทยให้เป็นคนดีและคนเก่ง มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ เน้นการอ่านออกเขียนได้ คิดวิเคราะห์เป็น สามารถสร้างวิสัยทัศน์และวางแผนอนาคตที่ดีของตนเองได้ รวมถึงรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของคนไทย และคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมและประเทศชาติเป็นหลัก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ดังนี้

๑. เร่งรัดปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงระบบและกระบวนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งระบบให้มีประสิทธิภาพ ทันสมัย ทันเหตุการณ์ ทันโลก ให้สำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม

๒. เร่งพัฒนาความแข็งแกร่งทางการศึกษา ให้ผู้เรียนทุกระดับทุกประเภท รวมถึงเด็กพิการและด้อยโอกาส มีความรู้ และทักษะแห่งโลกยุคใหม่ควบคู่กันไป โดยเฉพาะทักษะการอ่าน การเขียน และการคิด เพื่อให้มีความพร้อมเข้าสู่การศึกษาระดับสูง และโลกของการทำงาน

๓. เร่งปรับระบบสนับสนุนการจัดการศึกษาที่สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน มีการประสานสัมพันธ์กับเนื้อหา ทักษะ และกระบวนการเรียนการสอน ประกอบไปด้วย มาตรฐานและการประเมิน หลักสูตรและการสอน การพัฒนาทางวิชาชีพและ สภาพแวดล้อมการเรียนรู้

๔. ยกระดับความแข็งแกร่งมาตรฐานวิชาชีพครูและผู้บริหารสถานศึกษา ให้ครูเป็นผู้ที่มีความสามารถและทักษะที่เหมาะสมกับการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการบริหารจัดการ และเป็นผู้นำทางวิชาการ ครูและผู้บริหารสถานศึกษาประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน สร้างความมั่นใจ และไว้วางใจ ส่งเสริมให้รับผิดชอบต่อผลที่เกิดกับนักเรียนที่สอดคล้องกับวิชาชีพ

๕. เร่งสร้างระบบให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นองค์กรคุณภาพ ที่แข็งแกร่ง และมีประสิทธิภาพ เพื่อการให้บริการที่ดี มีความสามารถรับผิดชอบ การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพและมาตรฐานได้เป็นอย่างดี

๖. เร่งรัดปรับปรุงโรงเรียนให้เป็น
องค์กรที่มีความเข้มแข็ง มีแรงบันดาลใจ
และมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ที่ชัดเจน เป็นสถานศึกษาคุณภาพ และ
มีประสิทธิภาพ ที่สามารถจัดการเรียนการสอน
อย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐานระดับสากล

๗. สร้างระบบการควบคุมการจัด
การเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาที่มีข้อมูลสารสนเทศและข่าวสารเกี่ยวกับ
กระบวนการเรียนการสอนอย่างพร้อมบริบูรณ์ และมีนโยบายการติดตามประเมินผล
อย่างเป็นรูปธรรม

๘. สร้างวัฒนธรรมใหม่ในการทำงานให้มีประสิทธิภาพ เพื่อการให้บริการที่ดี
ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เร่งรัดการกระจายอำนาจและความรับผิดชอบ
ส่งเสริมการพัฒนาเชิงพื้นที่ที่ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม ปรับปรุงระบบของโรงเรียน
ให้เป็นแบบร่วมคิดร่วมทำ การมีส่วนร่วม และการประสานงาน สามารถใช้เครือข่าย
การพัฒนาการศึกษาระหว่างโรงเรียนกับโรงเรียน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
องค์กรวิชาชีพ กลุ่มบุคคล องค์กรเอกชน องค์กรชุมชน และองค์กรสังคมอื่น

๙. เร่งปรับระบบการบริหารงานบุคคล มุ่งเน้นความถูกต้อง เหมาะสม เป็นธรรม ปราศจากคอร์รัปชัน ให้เป็นปัจจัยหนุนในการ เสริมสร้างคุณภาพและประสิทธิภาพ ขวัญและกำลังใจ สร้างภาวะจูงใจ แรงบันดาลใจ และความรับผิดชอบ ในความสำเร็จตามภาระหน้าที่

๑๐. มุ่งสร้างพลเมืองดีที่ตื่นตัวและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมพหุวัฒนธรรมได้ และทำให้การศึกษานำการแก้ปัญหาสำคัญของสังคม รวมทั้งปัญหาการคอร์รัปชัน

๑๑. พุ่มเทมาตนาการเพื่อยกระดับคุณภาพสถานศึกษาที่พัฒนาแล้ว และโรงเรียนขนาดเล็กที่ไม่ได้คุณภาพ เพื่อไม่ให้ผู้เรียนต้องเสียโอกาสได้รับการศึกษา ที่มีคุณภาพ

ความเป็นมา นโยบาย

ความเป็นمانโยบาย

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.) ได้จัดทำความร่วมมือกับองค์การศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) และองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะนโยบายด้านการศึกษาของประเทศไทย รายงานผลการศึกษานี้ได้เสนอแนวทางสำหรับประเทศไทย ที่จะปรับเปลี่ยนสถานการณ์เพื่อบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายในการลงทุนด้านการศึกษา ๔ ด้าน ดังนี้^๑

๑. ด้านหลักสูตร หลักสูตรใหม่ควรพัฒนาในส่วนของความสอดคล้องเชิงทฤษฎี ครอบคลุมถึงการออกแบบหลักสูตรบนพื้นฐานของความเข้าใจ ชัดเจนตรงกับการเรียนรู้ มีความสอดคล้องต่อเนื่อง และชี้ชัดของหลักการ สอดคล้องกับมาตรฐานระดับสากล มีคำแนะนำที่ชัดเจนกับครูผู้สอน การจัดทำหลักสูตรควรอยู่บนพื้นฐานของการรับฟังคำแนะนำจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

๒. ด้านการประเมินผลผู้เรียน เนื่องจากหลักสูตรยังไม่สนับสนุนให้เกิดกระบวนการประเมินผลที่ชัดเจน ข้อสอบมาตรฐานระดับชาติยังไม่ได้รับการพัฒนาให้สมบูรณ์แบบ จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดผลเชิงลบต่อการศึกษาในภาพกว้าง ดังนั้นควรส่งเสริมการประเมินผลในระดับโรงเรียนซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการประเมินผลให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ทั้งการประเมินผลย่อยเพื่อการพัฒนา (Formative Assessment) และการประเมินผลรวบยอดเพื่อตัดสินผลการเรียน (Summative Assessment) เพื่อให้เกิดความสมดุลกับการประเมินผลระดับชาติ (Standardized National Assessments) ทั้งควรมีการศึกษาการทดสอบมาตรฐานระดับสากล เช่น PISA และ TIMSS เพื่อนำมาพัฒนาการประเมินผลระดับชาติให้เป็นสากล

^๑ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (๒๕๕๘). “UNESCO และ OECD ชีกระบบการศึกษาไทยไม่พร้อมรับศตวรรษที่ ๒๑”. *จุดสาร สกศ.*, ปีที่ ๑, ฉบับที่ ๕ : ๒.

๓. ด้านครูและผู้บริหารโรงเรียน ควรจัดทำยุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อมครู ก่อนเข้าสู่วิชาชีพ การพัฒนาศักยภาพครู หลักสูตรการผลิตครูและการประเมินผลครู ควรส่งเสริมให้ครูมีเวลาปฏิบัติการสอนในชั้นเรียนเพิ่มขึ้น ลดภาระงานอื่น ๆ ให้น้อยลง และได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียนที่มีภาวะเป็นผู้นำมืออาชีพ

๔. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ควรมีการร่างยุทธศาสตร์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่เข้มแข็ง เพื่อเป็นกลไกให้เกิดความเชื่อมโยงโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีที่เสถียร และสามารถเชื่อมโยงกับสื่อการจัดการเรียนรู้ได้อย่างดี ครูต้องได้รับการพัฒนาศักยภาพให้มีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนรู้ ให้กับนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

จากการประชุมสมัชชารัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (48th SEAMEO Council Conference : SEAMEC) ครั้งที่ ๔๘ วันที่ ๖-๙ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ณ โรงแรมรอยัลคลิฟปีช พัทยา จังหวัดชลบุรี ที่ประชุมได้ทำข้อตกลงร่วมกัน ด้านการศึกษาในส่วนที่เห็นว่าสำคัญและต้องทำเป็นลำดับแรกในปี พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๗๘ ๗ ข้อ ดังนี้ ๑) การดูแลเด็กปฐมวัยและให้การศึกษา ๒) การระบุดูแลปรารถนาในการเข้าถึง การศึกษา ๓) การฟื้นตัวเมื่อต้องเผชิญเหตุฉุกเฉิน ๔) การส่งเสริมการอาชีวศึกษา ๕) การทำให้การศึกษาวิชาชีพมีความสำคัญอีกครั้งหนึ่ง ๖) การส่งเสริมมาตรฐานภาพ ในการอุดมศึกษาและวิจัย และ ๗) การนำหลักสูตรแห่งศตวรรษที่ ๒๑ ไปใช้^๖

^๖ Southeast Asian Ministers of Education Organization. (2015). "A new Education Agenda : SEAMEO's Seven Priorities". SEMEO Secretariat : 1.

สำหรับภาพการศึกษาเพื่ออนาคตประเทศไทยมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนนั้น ชาญชัย นายกรัฐมนตรี พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้กำหนดนโยบายด้านการศึกษาดังนี้^๓

พัฒนาคุณภาพผู้เรียนและส่งเสริมการเรียนรู้

- ปลุกฝังค่านิยม ๑๒ ประการ บนฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ปลุกฝังให้เด็กรักและภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักประวัติศาสตร์ชาติไทย และหน้าที่ความเป็นพลเมืองที่ดี
- ยึดเด็กเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา มุ่งเน้นการอ่านออกเขียนได้ คิดเป็น มองเห็นอนาคต
- ปรับหลักสูตรทุกระดับชั้นให้มีความต่อเนื่องกัน มุ่งเน้นการศึกษาเพื่อการมีงานทำ
- ลดจำนวนรายวิชาอย่างเหมาะสมกับวัย

ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาและยกระดับมาตรฐานการศึกษา

- สร้างโอกาสให้เข้าถึงบริการทางการเงินเพื่อการศึกษาให้มากขึ้น
- สร้างคนเพื่อส่งเสริมระบบเศรษฐกิจในภูมิภาค และพื้นที่ของตนเอง
- สร้างความทัดเทียมทางการศึกษา โดยจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมและสื่อดิจิทัล
- สร้างโอกาสให้เด็กด้อยโอกาสทุกกลุ่ม เข้าถึงการจัดบริการการศึกษา

^๓ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (๒๕๕๘). ปฏิรูปการศึกษาเพื่ออนาคตประเทศไทย มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน นโยบาย ด้านการศึกษาของนายกรัฐมนตรี (พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา). กรุงเทพฯ : ๒๑ เซ็นจูรี จำกัด.

ขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ

• แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายและพัฒนาการศึกษา เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษา ยกกระดับคุณภาพการศึกษา และวางรากฐานการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ

พัฒนาครู

- สร้างกระบวนการเรียนรู้อย่างมีคุณค่าให้เกิดคุณภาพต่อตัวเด็กอย่างแท้จริง
- สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครู ผู้ปกครอง และเด็ก เพื่อให้เด็กเรียนรู้อย่างมีความสุข
- วางแผนผลิตและพัฒนาครูอย่างเป็นระบบ
- แก้ไขปัญหาหนี้สินครู

ผลิตและพัฒนากำลังคนเพื่อรองรับการพัฒนาประเทศ

- บูรณาการการศึกษาทั้งระบบให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการผลิตและพัฒนากำลังคน
- ผลิตกำลังคนสายอาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน สอดรับกับทิศทางการพัฒนาประเทศและท้องถิ่น
- ปรับภาพลักษณ์อาชีวศึกษาให้เป็นที่นิยม
- ปฏิรูปการอุดมศึกษาในการวางแผนผลิตกำลังคน เน้นความเข้มแข็งทางวิชาการและวิชาชีพ
- ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมในทุกระดับการศึกษา

เตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

- พัฒนากำลังคนให้เป็นแรงงานที่มีฝีมือ สามารถทำงานได้ทั้งในและต่างประเทศ
- เพิ่มคุณวุฒิให้กับแรงงานไทย
- พัฒนาความชำนาญในการประกอบอาชีพ การใช้เทคโนโลยี และการใช้ทักษะภาษาต่างประเทศให้กับกำลังคน
- ส่งเสริมให้ประชาชนเรียนรู้ภาษา ขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้าน

ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษาและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

- ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมรวมตัวกันเป็นเครือข่ายและมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษา
- ส่งเสริมแหล่งการเรียนรู้ผ่านแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น พิพิธภัณฑ์
- ส่งเสริมให้ปราชญ์ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการถ่ายทอดความรู้

ส่งเสริมระบบธรรมาภิบาลในวงการการศึกษา

- สร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติให้ต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน

การดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ที่มุ่งพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพิ่มโอกาสการเข้าถึงบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ทั่วถึงครอบคลุมผู้เรียน พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษามีทักษะที่เหมาะสม ตลอดจนพัฒนาระบบการบริหารจัดการที่เน้นการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสรุปผลการดำเนินงานตามประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ : การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน

คุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทยยังไม่ถึงระดับมาตรฐานประเทศที่พัฒนาแล้ว ถึงจะมีแนวโน้มว่าจะดีขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงของการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณภาพผู้เรียนในระดับนานาชาติ ซึ่งในปีการศึกษา ๒๕๕๘ มีผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับชาติและระดับนานาชาติ ดังนี้

๑. ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชาติ

ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ในปีการศึกษา ๒๕๕๘ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ มัธยมศึกษาปีที่ ๓ และมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ในวิชาหลัก ๕ วิชา ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา และภาษาอังกฤษ เมื่อเทียบกับปีการศึกษา ๒๕๕๗ พบว่า ผลการทดสอบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ปีการศึกษา ๒๕๕๘ เกือบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้มีคะแนน

เฉลี่ยเพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา ๒๕๕๗ ยกเว้นกลุ่มสาระ

การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่มีคะแนนเฉลี่ยลดลง ผลการทดสอบชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๕๘ เกือบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา

๒๕๕๗ ยกเว้นกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ และกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ

วัฒนธรรม ที่มีคะแนนเฉลี่ยลดลง ส่วนผลการทดสอบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ปีการศึกษา ๒๕๕๘ เกือบทุกกลุ่มสาระ

การเรียนรู้มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา ๒๕๕๗ ยกเว้น

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมีคะแนนเฉลี่ยลดลง เมื่อพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยรวม ๕ รายวิชาของทั้ง ๓ ชั้น พบว่า คะแนนเฉลี่ยของปีการศึกษา ๒๕๕๘ เพิ่มสูงขึ้นจากปีการศึกษา ๒๕๕๗ ดังตาราง ๑

ตาราง ๑ การเปรียบเทียบผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา ๒๕๕๘ กับปีการศึกษา ๒๕๕๗

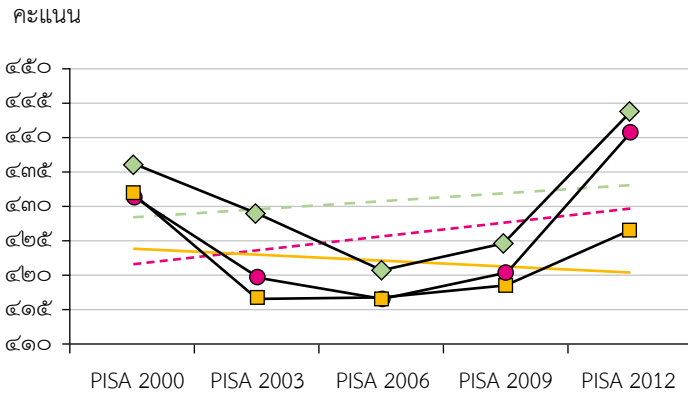
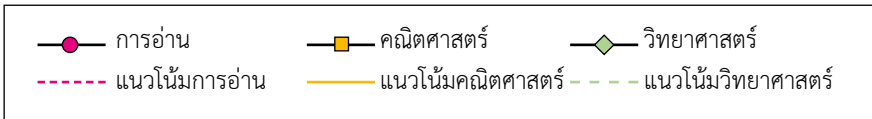
ชั้น	ปี	ไทย	คณิต	วิทย์	สังคม	อังกฤษ	รวม ๕ วิชา
ป.๖	๒๕๕๘	๔๘.๓๙	๔๑.๗๖	๔๑.๕๕	๔๗.๖๔	๓๖.๖๑	๔๓.๑๙
	๒๕๕๗	๔๔.๐๓	๓๖.๗๗	๔๐.๙๗	๔๙.๐๓	๓๒.๘๘	๔๐.๗๔
	ผลต่าง	+๔.๓๖	+๔.๙๙	+๐.๕๘	-๑.๓๙	+๓.๗๓	+๒.๔๕
	สรุปผล	เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น	ลดลง	เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น
ม.๓	๒๕๕๘	๔๒.๘๙	๓๒.๔๒	๓๗.๘๘	๔๖.๔๒	๓๐.๑๖	๓๗.๙๕
	๒๕๕๗	๓๕.๓๙	๒๙.๕๙	๓๘.๗๗	๔๖.๙๔	๒๗.๐๙	๓๕.๕๖
	ผลต่าง	+๗.๕๐	+๒.๘๓	-๐.๘๙	-๐.๕๒	+๓.๐๗	+๒.๓๙
	สรุปผล	เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น	ลดลง	ลดลง	เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น
ม.๖	๒๕๕๘	๔๙.๙๕	๒๖.๖๕	๓๓.๕๕	๔๐.๐๐	๒๔.๖๘	๓๔.๙๗
	๒๕๕๗	๕๑.๔๑	๒๑.๗๒	๓๒.๖๗	๓๖.๘๑	๒๓.๑๒	๓๓.๑๕
	ผลต่าง	-๑.๔๖	+๔.๙๓	+๐.๘๘	+๓.๑๙	+๑.๕๖	+๑.๘๒
	สรุปผล	ลดลง	เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น

๒. ผลการประเมินระดับนานาชาติ

๒.๑ ผลการทดสอบ Program for International Student Assessment (PISA) ซึ่งเป็นการทดสอบนักเรียนอายุ ๑๕ ปีในระดับชาติ เมื่อพิจารณาผลของนักเรียนจากประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในการทดสอบปี ๒๐๑๒ นักเรียนไทยได้ผลคะแนนสูงกว่าทั้งมาเลเซียและอินโดนีเซียทุกวิชา แต่ต่ำกว่าสิงคโปร์ ซึ่งมีผลคะแนนทุกวิชาในกลุ่มบนสุดของโลก และเวียดนามซึ่งเพิ่งเข้าทดสอบเป็นครั้งแรก ทั้งสองประเทศมีผลคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย OECD ในขณะที่นักเรียนไทยยังมีคะแนนไม่ถึงค่าเฉลี่ยของนักเรียนในกลุ่มประเทศ OECD

เมื่อเปรียบเทียบ PISA ปี ๒๐๐๙ กับปี ๒๐๑๒ พบว่า ในปี ๒๐๑๒ นักเรียนไทยมีผลการประเมินเพิ่มสูงขึ้นอย่างชัดเจนในด้านการอ่านและวิทยาศาสตร์ โดยคณิตศาสตร์เพิ่มขึ้นเล็กน้อยและเมื่อจัดลำดับจาก ๖๕ ประเทศ การอ่านของนักเรียนไทยอยู่ในช่วงลำดับที่ ๔๗-๕๑ คณิตศาสตร์อยู่ในช่วงลำดับที่ ๔๘-๕๒ และวิทยาศาสตร์อยู่ในช่วงลำดับที่ ๔๗-๔๙ ดังภาพประกอบ ๑

ภาพประกอบ ๑ แนวโน้มคะแนน PISA ของไทย ปี ๒๕๔๓-๒๕๕๒^๔

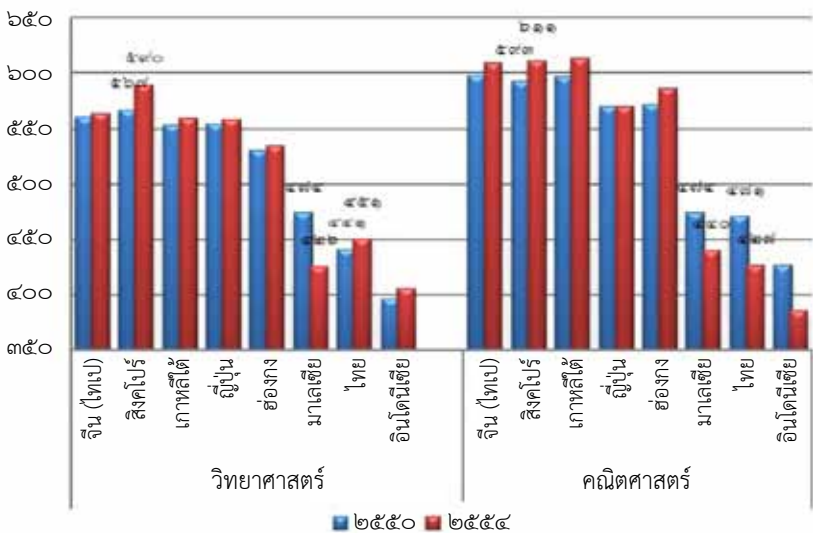
^๔ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (๒๕๕๓). ผลการประเมิน PISA 2009 การอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ : บทสรุป เพื่อการบริหาร.

เมื่อเปรียบเทียบกับผลการทดสอบที่ผ่านมาตั้งแต่การทดสอบครั้งแรกเมื่อปี ๒๕๔๓ พบว่า ในปี ๒๕๕๖ นักเรียนไทยทำคะแนนสอบได้สูงกว่าทุกปีที่ผ่านมา โดยเฉพาะในวิชาวิทยาศาสตร์และการอ่าน ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในภาพรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าสามารถทำคะแนนได้สูงขึ้นอย่างมาก ทั้งโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาเดิม (เปิดสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๖) และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา (ที่เปิดสอนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาหรือถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และในบางโรงเรียนเปิดสอนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย) โดยเฉพาะโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสามารถทำคะแนนวิชาคณิตศาสตร์และการอ่านเพิ่มขึ้นถึงหนึ่งระดับ อย่างไรก็ตามจากการวิเคราะห์ผลจำแนกตามภูมิภาค พบว่า นักเรียนในภาคกลาง ยกเว้นกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลมีคะแนนต่ำกว่าภาคอื่น ๆ โดยระหว่างกลุ่มโรงเรียนต่าง ๆ ผลคะแนนต่างกันมาก กลุ่มโรงเรียนจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไม่เพียงคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย OECD คะแนนยังสูงเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศที่มีคะแนนเป็นอันดับหนึ่ง (วิทยาศาสตร์ ๕๖๕ การอ่าน ๕๕๔ ทั้งสองวิชา มีคะแนนสูงรองลงมาจากเซี่ยงไฮ้-จีน ซึ่งเป็นอันดับหนึ่งของโลก ส่วนคะแนนคณิตศาสตร์ ๕๗๐ สูงรองจากเซี่ยงไฮ้-จีน และสิงคโปร์) ในขณะที่โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาเดิม และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา คะแนนยังต่ำกว่าค่าเฉลี่ย OECD ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างต่อเนื่องในโรงเรียนทุกประเภท

๒.๒ ผลการประเมินระดับนานาชาติ TIMSS ปี ๒๕๕๔ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๐ พบว่า นักเรียนไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ มีผลคะแนนวิชาวิทยาศาสตร์สูงขึ้นเป็นอันดับที่ ๒๕ ของจาก ๖๓ ประเทศทั่วโลก และขึ้นมาเป็นอันดับที่ ๒ ของภูมิภาคอาเซียน รองจากสิงคโปร์ ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาผลคะแนนวิชาคณิตศาสตร์ของไทยพบว่า ลดลงเช่นเดียวกับมาเลเซียและอินโดนีเซีย โดยมาเลเซียอยู่ในอันดับที่ ๒๖ สูงกว่าไทยที่อันดับที่ ๒๘ ดังภาพประกอบ ๒

ภาพประกอบ ๒ แนวโน้มคะแนนวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์จากการประเมิน TIMSS ของไทย ปี ๒๕๕๐-๒๕๕๔

- ที่มา : ๑. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, สถิติและตัวชี้วัดทางการศึกษาของประเทศไทย ๒๕๕๕. ไตรมาส ๑ ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๒ มกราคม-มีนาคม ๒๕๕๖
 ๒. สำนักทดสอบทางการศึกษา, ข้อมูลพื้นฐานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรกฎาคม ๒๕๕๒.

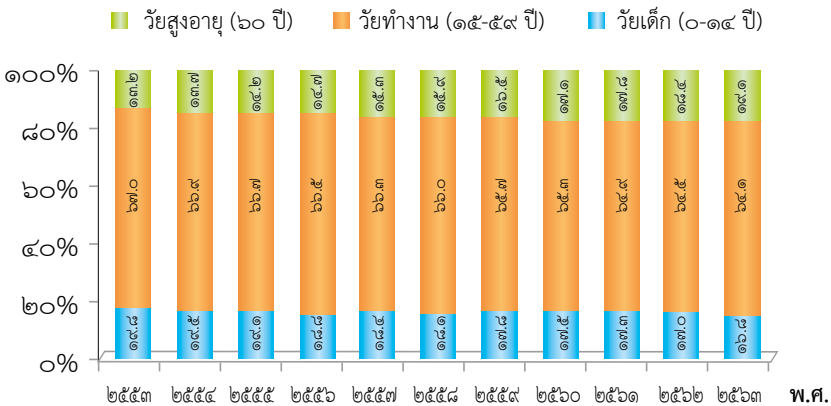

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ : การเพิ่มโอกาสการเข้าถึงบริการการศึกษา ขั้บนพื้นฐานให้ทั่วถึงครอบคลุมผู้เรียน ให้ได้รับโอกาสในการพัฒนา เติบโตตามศักยภาพและมีคุณภาพ

๑. ผลกระทบโครงสร้างประชากรต่อคุณภาพการศึกษา

ประเทศไทยเริ่มมีสัดส่วนของประชากรวัยเด็ก (๐-๑๔ ปี) ลดลง ในขณะที่
 กลุ่มวัยทำงาน (อายุ ๑๕-๕๙ ปี) ก็เริ่มลดลงเรื่อย ๆ จนเริ่มมีผู้สูงอายุ (๖๐ ปีขึ้นไป)
 มากกว่าวัยเด็กเพิ่มขึ้น จึงส่งผลกระทบต่อให้ผู้ที่อยู่ในวัยแรงงานต้องรับภาระเลี้ยงดูเด็ก
 และดูแลผู้สูงอายุมากขึ้น ดังประเทศที่พัฒนาแล้วได้ประสบมาก่อนประเทศไทย

จากอดีตที่เรามุ่งเน้นการให้โอกาสในการเข้าถึงเชิงปริมาณอย่างเพียงพอ
 เช่น การขยายโรงเรียน เพิ่มครู หรือทุ่มเททรัพยากรทางการศึกษาที่มากขึ้น แต่ไม่มี
 ตัวเปรียบเทียบกับความคุ้มค่าในการจัดการศึกษา และผลตอบแทนที่ตัวเด็กว่าเก่งดีมีคุณภาพ
 ได้อย่างไร จากนั้นไปสู่ออนาคตจะเป็นโอกาสดีที่จะเร่งพัฒนา “คุณภาพ” การจัดการ
 การศึกษาของไทยให้คนไทยทุกช่วงวัยเรียนมีศักยภาพที่เป็นฐานในการผลักดันเพิ่มขีด
 ความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศ^๔ ดังภาพประกอบ ๓

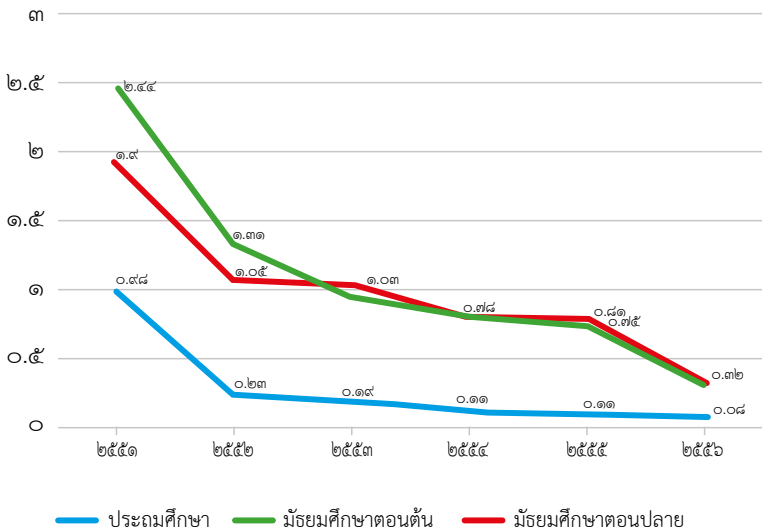
ภาพประกอบ ๓ โครงสร้างประชากร ปี ๒๕๕๓-๒๕๖๓

^๔ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (๒๕๕๙). “สกศ. วิเคราะห์ผลกระทบของโครงสร้างประชากรสู่โอกาสที่มุ่งเน้นพัฒนา “คุณภาพการศึกษา”. จัดหมายข่าว OEC, ปีที่ ๑, ฉบับที่ ๒ : ๓.

๒. การเพิ่มโอกาสทางการศึกษา

ที่ผ่านมาการจัดการศึกษาของประเทศไทยประสบความสำเร็จด้านการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสามารถเพิ่มจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุระหว่าง ๑๖-๖๔ ปี จากร้อยละ ๕.๓ ในปี ๒๕๒๙ เป็นร้อยละ ๘.๓ ในปี ๒๕๕๓^๖ โดยเพิ่มการเรียนรู้ต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ ได้แก่ การเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากร้อยละ ๖.๙ ในปี ๒๕๒๙ เป็นร้อยละ ๕๓.๗ ในปี ๒๕๕๓ นอกจากนี้ ในช่วง ๖ ปีที่ผ่านมา อัตราการออกกลางคันของนักเรียนมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผลการดำเนินงานโครงการสนับสนุนการจัดการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ๑๕ ปี ดังภาพประกอบ ๔

ภาพประกอบ ๔ อัตราการออกกลางคันในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา ๒๕๕๑-๒๕๕๖

^๖ ดิลกะ ลัทธพิพัฒน์. (๒๕๕๕). ผลกระทบของการสร้างความรับผิดชอบทางการศึกษาต่อสัมฤทธิ์ผลของนักเรียนไทย. เอกสารนำเสนอในการสัมมนาวิชาการประจำปี ๒๕๕๔ เรื่องยกเครื่องการศึกษาไทย : ผู้การศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง ร่วมจัดโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา สำนักงานปฏิรูปและมูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์ เซ็นทรัลเวิลด์.

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ : การพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

TEPE Online การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยยึดถือภารกิจ และพื้นที่ปฏิบัติงานเป็นฐานด้วยระบบ TEPE Online (Teachers and Educational Personnels Enchancement Based on Mission and Functional Areas as Majors) มีหลักการของระบบ TEPE Online คือ “พัฒนาครู ก้าวสู่นาคตชาติ ทุกคนเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา (Anyone Anywhere Anytime)” ดำเนินการด้วยระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย เพื่อประหยัดเวลาของครู

และบุคลากรทางการศึกษา ประหยัดงบประมาณของ ส่วนราชการ โดยระบบ TEPE Online เปิดใช้อย่างเต็มรูปแบบ เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๘ เวลา ๑๖.๐๐ น.-

๐๖.๐๐ น. ของวันถัดไป (วันธรรมดา) เพื่อไม่ให้เกิดการรบกวนเวลาในการเรียนการสอน แต่ในวันเสาร์-อาทิตย์ระบบดังกล่าวเปิดใช้ได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง การเรียนในแต่ละวันสามารถรองรับครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ทั้งประเทศ เนื่องจากมีศูนย์เครือข่าย ๗๗ ศูนย์ทั่วประเทศ และในอนาคตก็จะขยายศูนย์เครือข่ายครบ ๒๒๕ เขตพื้นที่การศึกษา ทั้งนี้ มีความเชื่อมั่นว่าระบบที่วางไว้จะมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและจะพยายามทำให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น”

“ สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๘). ข่าวสำนักงานรัฐมนตรี ๘๙/๒๕๕๘. จากแหล่งข้อมูล <http://www.moe.go.th/websm/2015/mar/089.html>.

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ : การพัฒนาระบบการบริหารจัดการ

แม้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสอง ปี พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๕๒ โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งระดับปฐมวัย ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา จะได้รับการรับรองถึงกว่าร้อยละ ๘๐ แต่การกระจายอำนาจการบริหารจัดการสู่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการยังทำได้น้อย^{๘๘} สถานศึกษาที่มีศักยภาพและความพร้อมสูงในการจัดการศึกษามีเพียงร้อยละ ๑๗^{๘๙} ประสิทธิภาพ

การจัดการศึกษาของไทยเมื่อจัดลำดับแล้วถือว่าต่ำ

โดยเมื่อพิจารณาจากประมาณรายจ่ายด้าน

การศึกษาต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายใน

ประเทศ อยู่ที่อันดับ ๕๒ จาก ๕๗ ประเทศ

ที่เข้าร่วมรับการประเมินสมรรถนะ

ในการแข่งขันด้านการศึกษาปี ๒๕๕๒

รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณให้

ในสัดส่วนที่สูง แต่ประสิทธิภาพการ

ใช้จ่ายอยู่ในเกณฑ์ต่ำ^{๙๐} โดยงบประมาณ

การศึกษาขั้นพื้นฐานของไทยยังคงถูกจัดสรร

จากด้านอุปทานเป็นหลัก และงบประมาณกว่า

ร้อยละ ๗๕ ไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนนักเรียนโดยตรง^{๙๑}

^{๘๘} สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (๒๕๕๒). ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. ๒๕๕๓-๒๕๖๑). สิ่งพิมพ์ สกศ. ลำดับที่ ๕๗/๒๕๕๒.

^{๘๙} สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (๒๕๕๕). รายงานการวิจัยการประเมินศักยภาพและความพร้อมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อรองรับการกระจายอำนาจการจัดการศึกษา. สิ่งพิมพ์ สกศ. ลำดับที่ ๑๗/๒๕๕๕.

^{๙๐} วิทยากร เชียงกุล. (๒๕๕๓). สภาวะการศึกษาไทย ปี ๒๕๕๑/๒๕๕๒ : บทบาทการศึกษากับการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม. ศูนย์สารสนเทศทางการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. สิ่งพิมพ์ สกศ. ลำดับที่ ๑๘/๒๕๕๓.

^{๙๑} มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. (๒๕๕๖). รายงานฉบับสมบูรณ์การจัดทำยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เกิดความรับผิดชอบ. กรุงเทพฯ : ๑๙.

ขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการศึกษา

เวทีเศรษฐกิจโลก (World Economic Forum : WEF) ปี ๒๕๕๘-๒๕๕๙ ได้จัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของ ๑๔๐ ประเทศทั่วโลก โดยเก็บข้อมูลสถิติจากหน่วยงานระดับประเทศ เช่น IMF UNESCO และ World Bank เป็นต้น และแบบสอบถามผู้บริหารจากภาคธุรกิจ โดยแบ่งประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกออกเป็น ๓ กลุ่ม ตาม GDP per Capital และจำแนกตัวชี้วัดเป็น ๑๒ เสาหลัก (Pillars) ตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับการศึกษามีอยู่ใน ๒ เสาหลัก คือ เสาหลักที่ ๔ สุขภาพและการศึกษา ขั้นพื้นฐาน และเสาหลักที่ ๕ การศึกษาขั้นสูงและการฝึกอบรมผลการจัดอันดับในภาพรวมประจำปี ๒๕๕๘-๒๕๕๙ ไทยอยู่ในอันดับที่ ๓๒ ซึ่งเป็นอันดับที่ค่อนข้างดีมากในโลก โดยมีคะแนน ๔.๖ ทำให้อันดับและคะแนนตกลงเพียงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับ WEF ๒๕๕๗-๒๕๕๘ (อันดับ ๓๑ คะแนน ๔.๗) เป็นอันดับที่ ๓ ในกลุ่มประเทศ ASEAN รองจากสิงคโปร์และมาเลเซีย^{๑๒}

เมื่อพิจารณาผลการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการศึกษาตามตัวชี้วัด ๑๐ ตัวชี้วัด เปรียบเทียบอันดับในกลุ่มประชาคมอาเซียน ดังภาพประกอบ ๕^{๑๓}

^{๑๒} สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (๒๕๕๙). “ขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการศึกษาในเวทีเศรษฐกิจโลก ๒๕๕๘-๒๕๕๙”. **จดหมายข่าว OEC**, ปีที่ ๑, ฉบับที่ ๒ : ๑.

^{๑๓} สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (๒๕๕๘). “มองสถิติและตัวชี้วัดทางการศึกษา : ตัวชี้วัดการศึกษาไทยใน World Economic Forum : WEF 2014-2015”. **จดหมายข่าว OEC**, ปีที่ ๒, ฉบับที่ ๒ : ๗.

อันดับความสามารถในการแข่งขันด้านการศึกษาในกลุ่มประเทศ ASEAN (ยกเว้น Brunei)

World Economic Forum 2014-2015

Myrank (2)	ปัจจัยด้านการศึกษา									
	Quality of primary education	primary education enrollment, net %	Secondary education enrollment, gross %	Tertiary education enrollment, gross %	Quality of the education system	Quality of math and science education	Quality of management schools	Internet access in schools	Availability of research and training services	Extent of staff training
Cambodia	113	24	125	101	101	111	123	100	104	82
Indonesia	40	85	92	77	32	36	49	42	50	24
Lao PDR	24	56	124	99	60	83	79	88	83	45
Malaysia	17	60	100	72	10	16	26	34	13	4
Myanmar	235	111	122	103	129	129	139	137	135	135
Philippines	60	105	89	82	29	70	40	66	49	27
Singapore	3	1	16	10	6	1	6	6	12	3
Thailand	40	58	79	54	37	31	31	61	69	37
Vietnam	91	29	90	80	94	82	119	47	118	85

ที่มา : World Economic Forum 2014-2015

ภาพประกอบ ๕ อันดับความสามารถในการแข่งขันด้านการศึกษาในกลุ่มประเทศ ASEAN (ยกเว้น Brunei)

ผลการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของ WEF ๒๐๑๔-๒๐๑๕ ที่มีตัวชี้วัดด้านการศึกษา ๑๐ ตัวชี้วัดเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศสมาชิกทั้งหมด ๑๔๔ ประเทศ พบว่า ประเทศไทยมีตัวชี้วัดด้านการศึกษา ที่อันดับเพิ่มขึ้น ๕ ตัวชี้วัด ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่เป็นข้อมูลตัวเลขสถิติพื้นฐานของประเทศ (Basic Statistics) ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงสถิติ

ที่มาจากสำนักงานสถิติแห่งยูเนสโก (UNESCO Institute of Statistics) จำนวน ๓ ตัวชี้วัด ได้แก่ อัตราการเข้าเรียนระดับประถมศึกษาสุทธิ (Primary education enrollment, net %) อัตราการเข้าเรียนมัธยมศึกษา (Secondary education enrollment, gross %) และอัตราการเข้าเรียนระดับอุดมศึกษา/หลังจากสำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษา (Tertiary education enrollment, gross %) มีอันดับสูงขึ้นทั้งหมด และตัวชี้วัดที่มาจากผลการสำรวจความคิดเห็น/พึงพอใจจากภาคธุรกิจ (Opinion Survey) จำนวน ๒ ตัวชี้วัด ได้แก่ ความพึงพอใจในการเข้าถึงระบบอินเทอร์เน็ตในสถานศึกษา (Internet access in schools) และความพึงพอใจด้านขอบเขตของการฝึกอบรม (Extent of staff training) ที่มีอันดับเพิ่มขึ้น ส่วนตัวชี้วัดอีก ๕ ตัวชี้วัดจาก ๗ ตัวชี้วัด มีอันดับที่ต่ำลงกว่าผลการสำรวจในปี ๒๐๑๓-๒๐๑๔

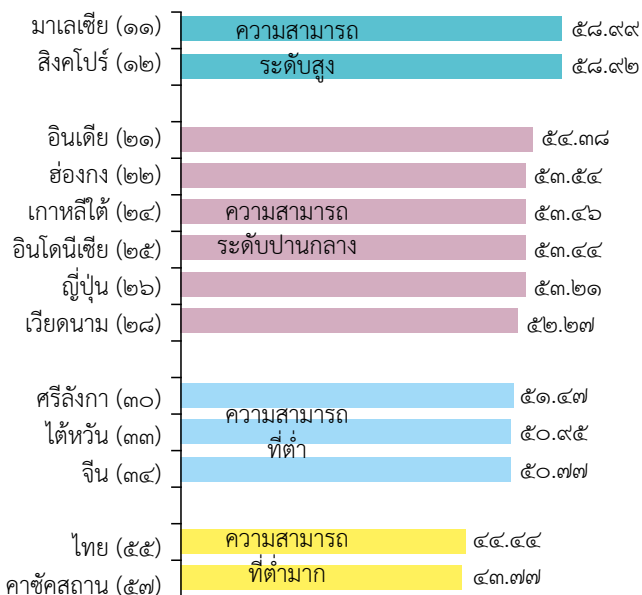
ส่วนจากการจัดอันดับความสามารถด้านภาษาอังกฤษ (English Proficiency Index) บริษัท Education First ซึ่งเป็นผู้นำด้านการเรียนต่อต่างประเทศ และการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมทั่วโลก ได้จัดอันดับโดยแบ่งระดับทักษะความสามารถด้านภาษาอังกฤษเป็น ๕ กลุ่ม ได้แก่ ๑) ทักษะความสามารถระดับสูงมาก (Very High Proficiency) ๒) ทักษะความสามารถระดับสูง (High Proficiency) ๓) ทักษะความสามารถระดับปานกลาง (Moderate Proficiency) ๔) ทักษะความสามารถระดับต่ำ (Low Proficiency) และ ๕) ทักษะความสามารถระดับต่ำมาก (Very Low Proficiency)

ผลการจัดอันดับทักษะความสามารถด้านภาษาอังกฤษ โดยเปรียบเทียบ ในภูมิภาคเอเชีย ๑๓ ประเทศ ที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลัก พบว่า มาเลเซียและสิงคโปร์มีทักษะความสามารถด้านภาษาอังกฤษอยู่ในระดับสูง เกาหลี อินโดนีเซีย ญี่ปุ่น และเวียดนาม ทักษะความสามารถอยู่ระดับปานกลาง จีนอยู่ในระดับต่ำ ส่วนไทยและคาซัคสถานอยู่กลุ่มระดับทักษะต่ำมาก โดยไทยได้คะแนนเฉลี่ย ๔๔.๔๔ ได้อันดับ ๕๕ จาก ๖๐ ประเทศ หากเปรียบเทียบกับปี ๒๐๑๒ ประเทศไทยอยู่อันดับที่ ๕๓ จากทั้งหมด ๕๔ ประเทศทั่วโลก เหนือกว่าเพียงลิเบียเท่านั้น ในภูมิภาคเอเชีย ไทยมีทักษะความสามารถด้านภาษาอังกฤษอยู่ในระดับต่ำมาก เหนือกว่าเพียงคาซัคสถาน^{๑๔} ดังภาพประกอบ ๖

^{๑๔} สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๖). สถิติการศึกษา. จากแหล่งข้อมูล http://www.onec.go.th/onec_web/page.php?mod=Statisticgraph&file=view&itemId=1162

การจัดอันดับทักษะความสามารถด้านภาษาอังกฤษ
(English Proficiency Index) ปี ๒๐๑๓-ภูมิภาคเอเชีย

ที่มา : <http://www.ef.co.th/epi/>

ภาพประกอบ ๖ การจัดอันดับทักษะความสามารถด้านภาษาอังกฤษ

จากข้อมูลข้างต้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้กำหนดนโยบายที่สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล (พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา) นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลเอกดาวพงษ์ รัตนสุวรรณ) ๖ ยุทธศาสตร์ กระทรวงศึกษาธิการ และความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งในส่วนกลางและในเขตพื้นที่การศึกษาทั่วประเทศจากแบบสอบถาม และจากการประชุมปฏิบัติการจัดทำนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในวันที่ ๑-๔ มีนาคม ๒๕๕๙ ณ โรงแรมปรีซ์พาลเลซ กรุงเทพมหานคร การปฏิบัติงานในระยะต่อไปของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงเน้นย้ำการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานในมิติของคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยใช้กลไกการกระจายอำนาจและการส่งเสริมการสร้างความรับผิดชอบต่อคุณภาพนักเรียนให้กับผู้ปฏิบัติ ทั้งในส่วนกลาง เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา รวมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและพัฒนาเพิ่มเติมในประเด็นที่เป็นความท้าทายต่าง ๆ ซึ่งมีสาระสำคัญในบทต่อไปนี้

องค์ประกอบ
นโยบาย
ปีงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๖๐

ผังโน้ตค้น นโยบาย ปิงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

วิสัยทัศน์	การศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทย มีคุณภาพและมาตรฐานระดับสากล บนพื้นฐานของความเป็นไทย			
พันธกิจ	ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ	ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตร และค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ	พัฒนาระบบบริหารจัดการที่เน้นการมีส่วนร่วม เพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อคุณภาพ การศึกษา และบูรณาการ การจัดการศึกษา	
ประเด็นยุทธศาสตร์	การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	การเพิ่มโอกาสให้ผู้เรียนเข้าถึงบริการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	การพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา	การพัฒนาระบบการบริหารจัดการ
กลยุทธ์	๑. เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับการพัฒนาผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ ๒. สร้างการมีส่วนร่วมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	๑. เพิ่มโอกาสการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ ๒. ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา	๑. ลดภาระงานอื่นที่นอกเหนือจากงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษา ๒. ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาองค์ความรู้ครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยเฉพาะด้านการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และทักษะในการสื่อสารของครูให้มีสมรรถนะด้านการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ๓. ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความสามารถทุกด้านอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล	๑. กระจายอำนาจและความรับผิดชอบการบริหารจัดการศึกษา ๒. ส่งเสริมเครือข่ายและการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ๓. ส่งเสริมการนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนานโยบายและเป็นฐานในการพัฒนาการจัดการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

กลยุทธ์ (ต่อ)		<p>๔. เสริมสร้างระบบแรงจูงใจให้ครู และบุคลากรทางการศึกษามีขวัญกำลังใจในการทำงาน เกิดผลการปฏิบัติงานเชิงประจักษ์</p> <p>๕. ส่งเสริม สนับสนุนครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีจิตวิญญาณของความเป็นครู การเป็นครูมืออาชีพ และยึดมั่นในจรรยาบรรณของวิชาชีพ</p> <p>๖. ส่งเสริม สนับสนุนให้องค์กร องค์กรบุคคล และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย วางแผน สรรหา ย้าย โอนครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของโรงเรียนและชุมชน</p>	<p>๔. ส่งเสริม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรบุคคล ให้มีความรับผิดชอบ ต่อผลการดำเนินงาน</p> <p>๕. ส่งเสริม การบริหาร จัดการศึกษา ในพื้นที่พิเศษ และระดับตำบล</p>
------------------	--	--	--

เป้าประสงค์	เพื่อให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทย มีคุณภาพและมาตรฐานระดับสากล บนพื้นฐานของความเป็นไทย				
ผู้เรียนระดับก่อนประถม ศึกษาและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคน มีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย และมีคุณภาพ	ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ และเสมอภาค	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีสมรรถนะตรงตามสายงาน และมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษ และสถานศึกษา มีประสิทธิภาพ และเป็นกลไกขับเคลื่อน การศึกษาขั้นพื้นฐานสู่คุณภาพระดับ มาตรฐานสากล	สำนักงาน ศึกษานิเทศก์ การศึกษาขั้นพื้นฐาน เน้นการทำงานแบบบูรณาการ มีเครือข่าย การบริหาร จัดการ บริหารแบบมีส่วนร่วม จากทุกภาคส่วน ในการจัด การศึกษา และกระจายอำนาจ และความ รับผิดชอบ สู่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา	สำนักงาน ศึกษานิเทศก์ การศึกษาขั้นพื้นฐาน เน้นการทำงานแบบบูรณาการ มีเครือข่าย การบริหาร จัดการ บริหารแบบมีส่วนร่วม จากทุกภาคส่วน ในการจัด การศึกษา และกระจายอำนาจ และความ รับผิดชอบ สู่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา

องค์ประกอบนโยบาย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

จากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในความเป็นมานโยบาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งมีภารกิจหลักในการจัดและส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดองค์ประกอบนโยบายเพื่อพัฒนาไปในทิศทางที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของประเทศและของโลก โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ ผลผลิต จุดเน้น และตัวชี้วัด ดังนี้

วิสัยทัศน์

การศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทย มีคุณภาพและมาตรฐานระดับสากล^{๑๔}
บนพื้นฐานของความเป็นไทย

พันธกิจ

๑. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ
๒. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์^{๑๖}ตามหลักสูตรและค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ
๓. พัฒนาระบบบริหารจัดการที่เน้นการมีส่วนร่วม เพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อคุณภาพการศึกษา และบูรณาการการจัดการศึกษา

^{๑๔} มาตรฐานระดับสากล รวมถึงผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก การจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล และการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ

^{๑๖} ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นลักษณะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน เพื่อสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ประกอบด้วยคุณลักษณะ ๘ ประการ ได้แก่ ๑) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒) ซื่อสัตย์สุจริต ๓) มีวินัย ๔) ใฝ่เรียนรู้ ๕) อยู่อย่างพอเพียง ๖) มุ่งมั่นในการทำงาน ๗) รักความเป็นไทย ๘) มีจิตสาธารณะ

เป้าประสงค์

เพื่อให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทย มีคุณภาพและมาตรฐานระดับสากล บนพื้นฐานของความเป็นไทย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดเป้าประสงค์ ดังนี้

๑. ผู้เรียนระดับก่อนประถมศึกษาและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคน มีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย และมีคุณภาพ

๒. ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ และเสมอภาค

๓. ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีสมรรถนะตรงตามสายงาน และมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์

๔. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และสถานศึกษา มีประสิทธิภาพ และเป็นกลไกขับเคลื่อนการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่คุณภาพระดับมาตรฐานสากล

๕. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เน้นการทำงานแบบบูรณาการ มีเครือข่ายการบริหารจัดการ บริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา และกระจายอำนาจและความรับผิดชอบสู่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา

๖. พื้นที่พิเศษ ได้รับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาที่เหมาะสมตามบริบทของพื้นที่

โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน ๔ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑

การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒

การเพิ่มโอกาสให้ผู้เรียนเข้าถึงบริการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓

การพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔

การพัฒนาระบบการบริหารจัดการ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑

การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เป้าประสงค์ที่ ๑ ผู้เรียนระดับก่อนประถมศึกษาและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ทุกคน มีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย และมีคุณภาพ

กลยุทธ์

๑. เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับการพัฒนาผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ

๑.๑ พัฒนาคุณภาพผู้เรียน

๑.๑.๑ ผู้เรียนระดับก่อนประถมศึกษาที่มีพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคม และสติปัญญา เตรียมความพร้อมเข้าสู่การเรียนรู้ในระดับ ประถมศึกษา

๑.๑.๒ ปลุกฝังผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม ตามค่านิยมหลัก ของคนไทย ๑๒ ประการ รวมทั้งมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และห่างไกลยาเสพติด

๑.๑.๓ ส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อการศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพอย่างเข้มแข็ง ต่อเนื่องและเป็นรูปธรรมตั้งแต่ระดับประถมศึกษา ขึ้นไป

๑.๑.๔ ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถอ่านออกเขียนได้ ตามช่วงวัย

๑.๑.๕ ส่งเสริมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความมั่นใจ ในการสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาอาเซียนอย่างน้อย ๑ ภาษา

๑.๒ พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

๑.๒.๑ ปรับปรุงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพ โดยลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับหลักสูตร ตามความจำเป็นและความต้องการของผู้เรียน ชุมชนท้องถิ่น และสังคม

๑.๒.๒ ส่งเสริม สนับสนุนการใช้สื่อการเรียนการสอน เทคโนโลยี นวัตกรรม และสิ่งอำนวยความสะดวกที่หลากหลาย มีศูนย์รวมสื่อให้ครูสามารถยืมสื่อไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

๑.๒.๓ ปรับปรุงวิธีการวัดและประเมินผล ให้สามารถพัฒนาและประเมินผลผู้เรียนให้มีคุณภาพตามศักยภาพเป็นรายบุคคล

๑.๒.๔ ส่งเสริม สนับสนุนการนำผลการประเมินในระดับสถานศึกษา ระดับชาติ (NT, O-NET) และระดับนานาชาติ (PISA) มาใช้พัฒนาการเรียนรู้อให้เกิดคุณภาพแก่ผู้เรียน

๑.๒.๕ ส่งเสริมการจัดหลักสูตรทักษะอาชีพควบคู่ไปกับวิชาสามัญ

๒. สร้างการมีส่วนร่วมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

๒.๑ สร้างความเข้าใจและความตระหนักในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ให้แก่ผู้ประกอบการ ชุมชน สังคม และสาธารณชนในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

๒.๒ ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนในการกำกับดูแล และมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการพัฒนา
คุณภาพผู้เรียน

๒.๓ ประสานสถาบันที่รับผู้เรียนเข้าศึกษาต่อให้มีการคัดเลือก
อย่างหลากหลาย สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒

การเพิ่มโอกาสให้ผู้เรียนเข้าถึงบริการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เป้าประสงค์ที่ ๒ ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐาน
อย่างทั่วถึง มีคุณภาพ และเสมอภาค

เป้าประสงค์ที่ ๒ พื้นที่พิเศษ ได้รับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนา
รูปแบบการจัดการศึกษาที่เหมาะสมตามบริบทของพื้นที่

กลยุทธ์

๑. เพิ่มโอกาสการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ

๑.๑ สนับสนุนให้สถานศึกษามีคุณภาพ
มีรูปแบบการเรียนการสอนสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่
มุ่งสู่มาตรฐานสากล บนพื้นฐานของความเป็นไทย
ให้ครอบคลุมทุกตำบล

๑.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนให้
สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
จัดการศึกษาวิชาชีพ โดยสร้างความร่วมมือกับ
สถานประกอบการหรือหน่วยงานอื่น

๑.๓ ส่งเสริมการจัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย และมีคุณภาพ ตามมาตรฐาน ให้เหมาะสมกับความต้องการจำเป็นของผู้เรียนแต่ละบุคคล โดยมีความเชื่อมโยงระหว่างรูปแบบต่าง ๆ ทั้งในรูปแบบปกติ รูปแบบเพื่อความเป็นเลิศ รูปแบบเพื่อผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ และรูปแบบการศึกษาทางเลือก

๑.๔ ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับโรงเรียนในพื้นที่ พิเศษ (พื้นที่สูง ชายแดน เกาะแก่ง เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้)

๒. ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

๒.๑ สร้างความเข้มแข็งของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ระบบส่งเสริม ความประพฤตินักเรียน และระบบคุ้มครองนักเรียน รวมถึงการสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม ให้เชื่อมโยงสัมพันธ์กับเครือข่ายสหวิชาชีพทุกระดับ

๒.๒ ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาที่เหมาะสม สำหรับเด็ก ด้อยโอกาสที่ไม่อยู่ในทะเบียนราษฎร เช่น เด็กไร้สัญชาติ เด็กพลัดถิ่น เด็กต่างด้าว เด็กไทยที่ไม่มีเลขประจำตัวประชาชน เป็นต้น

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓

การพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากร ทางการศึกษา

เป้าประสงค์ที่ ๓ ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีสมรรถนะตรงตามสายงาน และมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์

เป้าประสงค์ที่ ๒ พื้นที่พิเศษได้รับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนา รูปแบบการจัดการศึกษาที่เหมาะสมตามบริบทของพื้นที่

กลยุทธ์

๑. ลดภาระงานอื่นที่นอกเหนือจากงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษา

๑.๑ ขอความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หลีกเลี่ยงการจัดกิจกรรมโครงการในช่วงเปิดภาคเรียน

๑.๒ ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการในลักษณะกลุ่มโรงเรียน โดยเฉพาะโรงเรียนที่มีจำนวนครูไม่เพียงพอ

๑.๓ กำหนดนโยบายให้ผู้บริหารสถานศึกษาสอนอย่างน้อย ๑ รายวิชาในโรงเรียนของตน และประสานบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาที่มีคุณสมบัติเหมาะสมช่วยสอนในโรงเรียนที่ครูไม่เพียงพอ

๑.๔ ประสานและส่งเสริมการทำงานของผู้มีจิตอาสา หรือการสนับสนุนบุคลากรจากองค์กรต่าง ๆ

๒. ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาองค์ความรู้ครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยเฉพาะด้านการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และทักษะในการสื่อสารของครูให้มีสมรรถนะด้านการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๑ เผยแพร่องค์ความรู้และแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับนวัตกรรม วิธีการจัดการเรียนรู้ การสอนคิดแบบต่าง ๆ ตลอดจนการวัดและประเมินผล ให้สามารถนำมาพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามศักยภาพเป็นรายบุคคล

๒.๒ พัฒนาคูและบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถยกระดับคุณภาพ การศึกษาตามศักยภาพของแต่ละบุคคลในรูปแบบที่หลากหลาย โดยการประยุกต์ใช้สื่ อเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารที่ทันสมัยมาใช้ในการพัฒนา

๒.๓ ส่งเสริมระบบการนิเทศแบบกัลยาณมิตร โดยสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ทั้งในโรงเรียน ระหว่างโรงเรียน หรือภาคส่วน อื่น ๆ ตามความพร้อมของโรงเรียน

๒.๔ ส่งเสริมการสร้าง เครื่องมือการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมจาก ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ให้เกิดชุมชน แห่งการเรียนรู้

๒.๕ ส่งเสริมครูให้จัด การเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน

๒.๖ ส่งเสริมครูและบุคลากร ทางการศึกษาให้มีสมรรถนะในการคุ้มครอง ดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ หรือต้องการการคุ้มครองพิเศษ

๓. ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนา ผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความสามารถทุกด้าน อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

๔. เสริมสร้างระบบแรงจูงใจ ให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีขวัญ กำลังใจในการทำงาน เกิดผลการปฏิบัติงานเชิงประจักษ์

๔.๑ ยกย่องเชิดชูเกียรติครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นมืออาชีพ

๔.๒ ส่งเสริมความก้าวหน้าของครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มี วิทยฐานะสูงขึ้น

๕. ส่งเสริม สนับสนุนครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีจิตวิญญาณของความเป็นครู การเป็นครูมืออาชีพ และยึดมั่นในจรรยาบรรณของวิชาชีพ

๖. ส่งเสริม สนับสนุนให้องค์กร องค์กรคณะบุคคล และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียวางแผน สรรหา ย้าย โอนครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของโรงเรียนและชุมชน

๖.๑ สร้างความตระหนักกับองค์กร องค์กรคณะบุคคล และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการสรรหา ย้าย โอนครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่ และมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

๖.๒ ประสานสถาบันอุดมศึกษาผลิตครูวิชาเอกที่ตรงกับความต้องการสามารถจัดการเรียนรู้ที่มีความแตกต่างหลากหลายได้ และสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔

การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ

เป้าประสงค์ที่ ๔ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และสถานศึกษา มีประสิทธิภาพ และเป็นกลไกขับเคลื่อนการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่คุณภาพระดับมาตรฐานสากล

เป้าประสงค์ที่ ๕ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เน้นการทำงานแบบบูรณาการ มีเครือข่ายการบริหารจัดการ บริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ในการจัดการศึกษา และกระจายอำนาจและความรับผิดชอบสู่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

เป้าประสงค์ที่ ๖ พื้นที่พิเศษ ได้รับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนา รูปแบบการจัดการศึกษาที่เหมาะสมตามบริบทของพื้นที่

กลยุทธ์

๑. กระจายอำนาจและความรับผิดชอบการบริหารจัดการศึกษา

๑.๑ ส่งเสริม สนับสนุนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาให้มีความสามารถและมีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๒ บูรณาการการทำงาน พัฒนาคุณภาพการศึกษาระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาพัฒนาคุณภาพตามบริบทได้เพิ่มขึ้น

๑.๓ พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

๑.๔ พัฒนาระบบการสื่อสารและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

๑.๕ พัฒนาระบบงบประมาณและทรัพยากรเพื่อการศึกษา

๑.๖ พัฒนาระบบ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลเพื่อการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

๑.๗ แก้ไขปัญหาการบริหารจัดการที่ไม่เหมาะสมให้ถูกต้องโดยยึดหลักธรรมาภิบาล

๒. ส่งเสริมเครือข่ายและการมีส่วนร่วม
ในการบริหารจัดการ

๒.๑ สร้างเครือข่ายในรูปแบบ
cluster ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ในการบริหารจัดการศึกษาร่วมกัน

๒.๒ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการ
บริหารจัดการศึกษา

๒.๒.๑ ประชาสัมพันธ์ให้สาธารณชน
ทราบถึงความต้องการได้รับการช่วยเหลือของสถานศึกษาในการจัดการศึกษา

๒.๒.๒ ประสานหน่วยงานทุกภาคส่วน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้เข้า
มาร่วมพัฒนาและช่วยเหลือสถานศึกษา

๓. ส่งเสริมการนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนานโยบายและเป็นฐาน
ในการพัฒนาการจัดการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

๔. ส่งเสริมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรบุคคล
ให้มีความรับผิดชอบต่อผลการดำเนินงาน

๔.๑ ยกย่องเชิดชูเกียรติสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา
และองค์กรบุคคลที่มีผลงานเชิงประจักษ์

๔.๒ สร้างแรงจูงใจให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา
และองค์กรบุคคลให้มีผลงานเชิงประจักษ์

๔.๓ รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ที่เกี่ยวข้องกับองค์กร
องค์กรบุคคลในการปรับปรุง แก้ไขและติดตามตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง

๕. ส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษาในพื้นที่พิเศษ และระดับตำบล

๕.๑ พัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาในพื้นที่พิเศษให้เหมาะสม
ตามบริบทของพื้นที่

๕.๒ วางแผนพัฒนาการศึกษาระดับตำบล (Educational Maps)

ผลผลิต

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน มีการดำเนินงาน ๖ ผลผลิต ดังนี้

๑. ผู้จบการศึกษาก่อนประถมศึกษา
๒. ผู้จบการศึกษามัธยมศึกษา
๓. ผู้จบการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย
๔. เด็กพิการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานและ
พัฒนาสมรรถภาพ

๕. เด็กด้อยโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๖. ผู้ที่มีความสามารถพิเศษได้รับการพัฒนาศักยภาพ

โดยมีหน่วยงานกำกับ ประสาน ส่งเสริมการจัดการศึกษา คือ สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน ๑๘๓ เขต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา จำนวน ๔๒ เขต และสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ซึ่งมีสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานเป็นหน่วยปฏิบัติการจัดการศึกษา เพื่อให้ภารกิจดังกล่าวสามารถ
ตอบสนองสภาพปัญหา และรองรับการขับเคลื่อนนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ
และนโยบายรัฐบาล

จุดเน้น

สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด ๖ จุดเน้น
การดำเนินงานปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐
ที่สอดคล้องกับ ๖ ยุทธศาสตร์ กระทรวง
ศึกษาธิการ ดังนี้

๑. จุดเน้นด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้
๒. จุดเน้นด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา
๓. จุดเน้นด้านพัฒนากำลังคนและงานวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการ
ของประเทศ

- ๔. จุดเน้นด้านการทดสอบ การประเมิน การประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
- ๕. จุดเน้นด้าน ICT เพื่อการศึกษา
- ๖. จุดเน้นด้านการบริหารจัดการ

จุดเน้นด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้

๑. หลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้มีการปรับปรุงตามความเหมาะสม ดังต่อไปนี้

๑.๑ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมีการปรับปรุงให้เหมาะสมกับผู้เรียน

๑.๒ โครงสร้างเวลาเรียนมีการปรับปรุงให้เหมาะสมกับผู้เรียน

๑.๓ สถานศึกษาทุกแห่งมีการยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษในแต่ละช่วงชั้น

๑.๔ สถานศึกษาใช้ STEM Education BBL DLTV

๒. ผู้เรียนมีสมรรถนะที่สำคัญสู่มาตรฐานสากล ดังต่อไปนี้

๒.๑ ผู้เรียนระดับก่อนประถมศึกษาามีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาที่สมดุล เหมาะสมกับสังคม วัย และเรียนรู้อย่างมีความสุข

๒.๒ ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ อ่านออก เขียนได้

๒.๓ ผู้เรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ขึ้นไป อ่านคล่องเขียนคล่อง

๒.๔ ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ มีความสามารถด้านภาษา ด้านคำนวณ และด้านเหตุผล ผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดเพิ่มขึ้น

๒.๕ ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) กลุ่มสาระหลักเพิ่มขึ้น

๒.๖ ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาได้รับการส่งเสริมให้มีแรงจูงใจสู่อาชีพ ด้วยการแนะแนว และได้รับการพัฒนาความรู้ทักษะที่เหมาะสมเพื่อการมีงานทำในอนาคต

๒.๗ ผู้เรียนมีทักษะในการสื่อสาร ทักษะการคิด ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะชีวิต และทักษะการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมตามช่วงวัย

๒.๘ ผู้เรียนได้รับการวัดและประเมินผลที่หลากหลายเหมาะสมตามศักยภาพเป็นรายบุคคล

๓. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ตามค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ รวมทั้งมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และห่างไกลยาเสพติด

๓.๑ ผู้เรียนระดับประถมศึกษา ใฝ่เรียนรู้ ใฝ่ดี และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้

๓.๒ ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีทักษะการแก้ปัญหา และอยู่อย่างพอเพียง

๓.๓ ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความมุ่งมั่นในการศึกษาและการทำงาน สามารถปรับตัวเข้ากับพหุวัฒนธรรม บนพื้นฐานวัฒนธรรมที่ดีงามของไทย

๔. ผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษได้รับการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาเต็มตามศักยภาพเป็นรายบุคคล ได้แก่

๔.๑ ผู้พิการ

๔.๒ ผู้ด้อยโอกาสและผู้เรียนในพื้นที่พิเศษ

๔.๓ ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ

๔.๔ ผู้เรียนภายใต้การจัดการศึกษาโดยครอบครัว สถานประกอบการ และศูนย์การเรียน

๔.๕ ผู้เรียนที่ต้องการความคุ้มครองและช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษ

ตัวชี้วัดด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้

๑. หลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้มีการปรับปรุงตามความเหมาะสม

- หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับการปรับปรุงให้เหมาะสมกับผู้เรียน

การปรับปรุงให้เหมาะสมกับผู้เรียน

- โครงสร้างเวลาเรียนได้รับการปรับปรุง

ให้เหมาะสมกับผู้เรียน

- สถานศึกษาทุกแห่งได้รับการยกระดับ

มาตรฐานภาษาอังกฤษในแต่ละช่วงชั้น

- ร้อยละ ๙๐ ของสถานศึกษา ใช้ STEM

Education BBL DLTV

๒. ผู้เรียนมีสมรรถนะที่สำคัญสู่มาตรฐานสากล

- ผู้เรียนระดับก่อนประถมศึกษาทุกคนได้รับการเตรียมความพร้อม

ตามช่วงวัย

- ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ทุกคนอ่านออก เขียนได้

- ผู้เรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ขึ้นไปทุกคน อ่านคล่องเขียนคล่อง

- ค่าเฉลี่ยร้อยละของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ของการสอบประเมิน

คุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (NT) เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓

- ค่าเฉลี่ยร้อยละของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ของผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน

(O-NET) กลุ่มสาระหลัก ๕ วิชา โดยรวมเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า

ร้อยละ ๓

- ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาทุกคนมีแรงจูงใจ

สู่อาชีพและการมีงานทำในอนาคต

- ผู้เรียนทุกคนมีทักษะในการสื่อสาร

ทักษะการคิด ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะชีวิต และทักษะ

การใช้เทคโนโลยี

- ร้อยละ ๕๐ ของผู้เรียนที่จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เรียนต่อสายอาชีพ

- ผู้เรียนทุกคนได้รับการวัดและประเมินผลโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ (E-testing)

๓. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ตามค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ รวมทั้งมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และห่างไกลยาเสพติด

- ผู้เรียนทุกคนมีคุณธรรม จริยธรรม ตามค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ สอดคล้องตามช่วงวัย

- ผู้เรียนทุกคนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- ผู้เรียนทุกคนป้องกันตนเองให้ห่างไกลยาเสพติด และการแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน

๔. ผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาเต็มตามศักยภาพ เป็นรายบุคคลไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

จุดเน้นด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา

๑. ครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ตรงตามความต้องการของบุคคล และสถานศึกษา

๑.๑ ครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ทักษะกระบวนการคิด รวมทั้งการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

๑.๒ ครูและบุคลากรทางการศึกษา สามารถประยุกต์ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารที่ทันสมัย

๑.๓ ครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการนิเทศแบบกัลยาณมิตร จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ทั้งในโรงเรียน ระหว่างโรงเรียน หรือภาคส่วนอื่น ๆ ตามความพร้อมของโรงเรียน

๑.๔ ครูและบุคลากรทางการศึกษา สร้างเครือข่าย การเรียนรู้ การมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และทุกภาคส่วน ให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้

๑.๕ ครูจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน

๑.๖ ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีจิตวิญญาณของความเป็นครู การเป็นครูมืออาชีพ และยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ

๒. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถบริหารงานทุกด้าน ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

๓. ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีขวัญกำลังใจในการทำงาน และ มีผลการปฏิบัติงานเชิงประจักษ์

๔. องค์กร องค์กรคณะบุคคล และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย วางแผน สรรหา ย้าย โอนครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนและชุมชน

ตัวชี้วัดด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา

๑. ครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ตรงตาม ความต้องการของบุคคล และสถานศึกษา

- ครูและบุคลากรทางการศึกษา ทุกคนผ่านการประเมินการพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้ที่มีทักษะกระบวนการคิด การวัด และประเมินผลการเรียนรู้ และประยุกต์ใช้ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

- ศึกษานิเทศก์ทุกคน สามารถนิเทศและช่วยเหลือครูให้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

- ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคน มี ID-Plan และนำไปใช้ในการพัฒนาตนเอง

๒. ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถบริหารงานทุกด้านให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

- ผู้บริหารสถานศึกษาทุกโรง (โรงเรียนมาตรฐานสากล โรงเรียนในฝัน และโรงเรียนดีประจำตำบล โรงเรียนพระราชรัฐ) มีความสามารถบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ ในระดับดีขึ้น

๓. ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีขวัญกำลังใจในการทำงาน และมีผลการปฏิบัติงาน

- ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนที่มีผลการปฏิบัติงานเชิงประจักษ์ตามเกณฑ์ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ

๔. องค์กร องค์กรคณะบุคคล และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย วางแผน สรรหา ย้ายโอนครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนและชุมชน

- คณะอนุกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษา มีการบริหารงานบุคคลเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล

จุดเน้นด้านพัฒนากำลังคนและงานวิจัย ที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ

๑. สถานศึกษาสร้างค่านิยมเชิงบวก
ในการเรียนสายอาชีพ เพื่อลดสัดส่วนการเรียน
สายสามัญ

๒. หน่วยงานทุกระดับมีการวิจัย
ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

ตัวชี้วัดด้านพัฒนากำลังคนและงานวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการ ของประเทศ

๑. สถานศึกษาทุกแห่งสร้างค่านิยมเชิงบวกในการเรียนสายอาชีพ
เพื่อลดสัดส่วนการเรียนสายสามัญ

๒. ร้อยละ ๘๐ ของหน่วยงานทุกระดับมีการวิจัยที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

จุดเน้นด้านการทดสอบ การประเมิน การประกัน คุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

๑. ระบบการประเมินสถานศึกษาและ
ผู้เรียน มีการพัฒนาให้เหมาะสมกับสถานศึกษา
และผู้เรียน

๒. ระบบทดสอบเพื่อประเมินผ่าน
หรือเข้าชั้น มีการพัฒนาให้เหมาะสมในการจบ
การศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖

๓. ผู้ประเมินคุณภาพสถานศึกษามีการพัฒนา
ตามมาตรฐานผู้ประเมิน

ตัวชี้วัดด้านการทดสอบ การประเมิน การประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

๑. ระบบการประเมินสถานศึกษาและ
ผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้เหมาะสมกับสถานศึกษา
และผู้เรียน

๒. ระบบทดสอบเพื่อประเมินผ่าน หรือเข้าชั้น
ได้รับการพัฒนาให้เหมาะสมในการจบการศึกษาชั้นประถม
ศึกษาปีที่ ๖ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖

๓. ผู้ประเมินคุณภาพสถานศึกษาทุกคนได้รับการพัฒนาตามมาตรฐาน
ผู้ประเมิน

จุดเน้นด้าน ICT เพื่อการศึกษา

๑. หน่วยงานทุกระดับพัฒนาระบบ ICT เพื่อการศึกษาให้เหมาะสมกับ
สถานศึกษาและผู้เรียน

๒. หน่วยงานทุกระดับพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศให้เป็นฐานเดียวกัน
ในเรื่องข้อมูลนักเรียน ข้อมูลครูและบุคลากรทางการศึกษา ข้อมูลสถานศึกษา
และข้อมูลข้าราชการและบุคลากรอื่น
ในการใช้ข้อมูลร่วมกันอย่าง
มีประสิทธิภาพ

๓. หน่วยงานทุกระดับ
พัฒนา DLTV DLIT ให้เหมาะสม
กับสถานศึกษาและผู้เรียน

๔. ผู้เรียนมีคอมพิวเตอร์
ใช้ในการเรียนรู้

ตัวชี้วัดด้าน ICT เพื่อการศึกษา

๑. หน่วยงานทุกระดับได้รับการพัฒนาระบบ ICT เพื่อการศึกษาให้เหมาะสมกับสถานศึกษาและผู้เรียน

๒. หน่วยงานทุกระดับได้รับการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศให้เป็นฐานเดียวกันในเรื่องข้อมูลนักเรียน ข้อมูลครูและบุคลากรทางการศึกษา ข้อมูลสถานศึกษา และข้อมูลข้าราชการและบุคลากรอื่นในการใช้ข้อมูลร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

๓. หน่วยงานทุกระดับได้รับการพัฒนา DLTV DLIT ให้เหมาะสมกับสถานศึกษาและผู้เรียน

๔. ผู้เรียนทุกคนมีคอมพิวเตอร์ใช้ในการเรียนรู้

จุดเน้นด้านการบริหารจัดการ

๑. หน่วยงานทุกระดับบริหารจัดการโดยมุ่งเน้นการกระจายอำนาจ การสร้างเครือข่าย และรับผิดชอบต่อผลการดำเนินงาน

๑.๑ สถานศึกษาที่ไม่ผ่านการรับรองคุณภาพภายนอกตามที่กำหนด ได้รับการแก้ไข ช่วยเหลือ นิเทศ ติดตาม และประเมินผล

๑.๒ สถานศึกษาขนาดเล็กได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพการจัดการศึกษา

๑.๓ สถานศึกษาที่มีความพร้อมรับการกระจายอำนาจ มีรูปแบบการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๔ สถานศึกษาบริหารจัดการร่วมกัน โดยใช้การวางแผนพัฒนาการศึกษาระดับตำบล (Educational Maps)

๑.๕ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบริหารร่วมกันในรูปแบบ cluster
อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๖ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพ
โดยใช้มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๗ หน่วยงานทุกระดับพัฒนาคุณภาพการศึกษา สร้างระบบสวัสดิการ
สวัสดิภาพ และความปลอดภัยให้เหมาะสมตามบริบทของพื้นที่พิเศษ

๑.๘ หน่วยงานทุกระดับพัฒนาระบบ กำกับ ติดตาม และประเมินผล
เพื่อการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง

๑.๙ หน่วยงานทุกระดับ
ปรับปรุงระบบการจัดสรรงบประมาณ และ
เกณฑ์การจัดสรรงบประมาณอุดหนุนค่าใช้จ่าย
รายหัวให้มีความเหมาะสมและเพียงพอ

๑.๑๐ หน่วยงานทุกระดับ
ยกย่องเชิดชูเกียรติ หน่วยงาน องค์กรคณะ
บุคคล และบุคลากรที่มีผลงานเชิงประจักษ์

๑.๑๑ หน่วยงานทุกระดับ
ส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนานโยบาย
และพัฒนากิจการการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

๑.๑๒ หน่วยงานทุกระดับ มีการบริหารจัดการโดยยึดหลักธรรมาภิบาล

๒. หน่วยงานทุกระดับ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

๒.๑ หน่วยงานทุกระดับ ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

๒.๒ หน่วยงานทุกระดับ ส่งเสริมการระดมทรัพยากรในการจัดการศึกษา

๒.๓ หน่วยงานทุกระดับ รับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากทุกภาคส่วน
และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อปรับปรุงพัฒนากิจการการศึกษา

ตัวชี้วัดด้านการบริหารจัดการ

๑. หน่วยงานทุกระดับบริหารจัดการโดยมุ่งเน้นการกระจายอำนาจ การสร้างเครือข่าย และรับผิดชอบต่อผลการดำเนินงาน

- สถานศึกษาทุกแห่งมีระบบประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็ง ตามกฎกระทรวงว่าด้วย หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓ มุ่งเน้นการกระจายอำนาจ การสร้างเครือข่าย การมีส่วนร่วม และมีความรับผิดชอบต่อผลการดำเนินงาน

- สถานศึกษาทุกแห่ง ที่เข้ารับการประเมินคุณภาพภายนอก ผ่านการรับรองคุณภาพภายนอกตามที่ กำหนด

- ร้อยละ ๖๐ ของสถาน ศึกษาขนาดเล็กบริหารจัดการศึกษา ได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

- ร้อยละ ๖๐ ของสถานศึกษาระดับตำบลมีการบริหารจัดการได้อย่าง มีประสิทธิภาพ

- เครือข่าย cluster ทุกแห่งบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- สถานศึกษาทุกแห่งมีการจัดทำแผนเผชิญเหตุภัยพิบัติต่าง ๆ และบูรณาการในการจัดการเรียนรู้

- ร้อยละ ๘๐ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาผ่านการประเมิน มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับดีมากขึ้นไป

- เมื่อสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา เบิกจ่ายงบประมาณในภาพรวม ได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๖ และงบลงทุนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๗

- ร้อยละ ๑ ของสถานศึกษา ได้รับการพัฒนาให้เป็นหน่วยเบิกจ่ายตรง

• สถานศึกษาทุกแห่ง สามารถพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนและดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

• สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกแห่งผ่านการประเมินตามโครงการคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ

• หน่วยงานทุกระดับมีผลงานเชิงประจักษ์ที่ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ

• ร้อยละ ๘๐ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา มีงานวิจัยและนำผลการวิจัยใช้พัฒนาการบริหารและการจัดการศึกษา

๒. หน่วยงานทุกระดับส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

• สำนักเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาทุกแห่ง ได้รับความร่วมมือส่งเสริมและสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษา

• สถานศึกษาทุกแห่งในโครงการโรงเรียนประชารัฐ สามารถพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

ពាក្យសង្ខេប

ภาคผนวก ก
วิสัยทัศน์ประเทศไทย

วิสัยทัศน์ประเทศไทย ปี ๒๕๕๘-๒๕๖๓ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”

ประเทศไทยได้ประกาศวิสัยทัศน์ เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศของรัฐบาล โดยมีชื่อว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อพัฒนาทั้งด้านเสถียรภาพ ความสงบสุข เศรษฐกิจที่เข้มแข็ง ด้านการใช้จ่าย จัดหางบประมาณเพื่อพัฒนาประเทศไทยให้มากขึ้น แก้ปัญหาด้านสาธารณสุข โภค การดูแลสุขภาพ และการศึกษา

วิสัยทัศน์ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” นำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุข ภายใต้อันได้แก่ “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” และสนองตอบผลประโยชน์แห่งชาติ อันได้แก่ การมีเอกราช อธิปไตย และบูรณภาพแห่งเขต อำนาจอธิปไตย การดำรงอยู่อย่างมั่นคง ยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติ การดำรงอยู่อย่างมั่นคงของชาติและประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุข เป็นปึกแผ่น มีความมั่นคงทางสังคม ท่ามกลางพหุสังคมและการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ความเจริญเติบโตของชาติ ความเป็นธรรมและความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงาน อาหาร ความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ประสานสอดคล้องกับด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี

ความมั่นคง หมายถึง การมีความมั่นคง
ปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายใน
ประเทศและภายนอกประเทศในทุกระดับ
ทั้งระดับประเทศ สังคม ชุมชน ครัวเรือน
และปัจเจกบุคคล และมีความมั่นคงในทุกมิติ
ทั้งมิติเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง
เช่น ประเทศมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย
มีสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ที่เข้มแข็ง
เป็นศูนย์กลางและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชน มีระบบ
การเมืองที่มั่นคงเป็นกลไกที่นำไปสู่การบริหารประเทศที่ต่อเนื่อง และโปร่งใสตามหลัก
ธรรมาภิบาล สังคมมีความปรองดองและความสามัคคี สามารถผนึกกำลังเพื่อพัฒนา
ประเทศ ชุมชนมีความเข้มแข็ง ครอบครัวมีความอบอุ่น มีความมั่นคงของอาหารและ
พลังงาน ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคงพอเพียงกับการดำรงชีวิต
มีที่อยู่อาศัยและความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน มีการออมสำหรับวัยเกษียณ

ความมั่งคั่ง หมายถึง ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง
จนเข้าสู่กลุ่มประเทศรายได้สูง ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชากร
ได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกันมากขึ้น ไม่มีประชาชนที่อยู่ใต้เส้น
ความยากจน เศรษฐกิจมีความสามารถในการแข่งขันสูง
สามารถสร้างรายได้ทั้งจากภายในประเทศและ
ภายนอกประเทศ และเป็นจุดสำคัญของ
การเชื่อมโยงในภูมิภาคทั้งการคมนาคมขนส่ง
การผลิต การค้า การลงทุน และการทำธุรกิจ
นอกจากนั้นยังมีความสมบูรณ์ในทุนที่จะ
สามารถสร้างการพัฒนาต่อเนื่องไป ได้แก่
ทุนมนุษย์ ทุนทางปัญญา ทุนทางการเงิน
ทุนที่เป็นเครื่องมือเครื่องจักร ทุนทางสังคม และ
ทุนทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ความยั่งยืน หมายถึง การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญ รายได้ และคุณภาพชีวิตของประชาชน ให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่ไม่ใช่ทรัพยากรธรรมชาติจนเกินพอดี ไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมจนเกินความสามารถในการรองรับและเยียวยาของระบบนิเวศน์ การผลิตและการบริโภคเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับกฎระเบียบของประชาคมโลก ซึ่งเป็นที่ยอมรับร่วมกัน ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้น และสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเอื้ออาทร เสียสละเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม รัฐบาลมีนโยบายที่มุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืนและให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน และทุกภาคส่วนในสังคมยึดถือและปฏิบัติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาในระดับอย่างสมดุล มีเสถียรภาพ และยั่งยืน

ภาคผนวก ข
คำแถลงนโยบาย
ของนายกรัฐมนตรี

นโยบายของนายกรัฐมนตรี

ในคำแถลงนโยบายของนายกรัฐมนตรี พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ วันศุกร์ที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ นโยบายด้านการศึกษา กำหนดไว้ในข้อที่ ๔ การศึกษาและเรียนรู้การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม และนโยบายด้านวิจัย ข้อที่ ๘ การพัฒนาและส่งเสริมในการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม จากนโยบายรัฐบาล ๑๑ ด้าน คือ ๑) การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ ๒) การรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ ๓) การลดความเหลื่อมล้ำของสังคม และการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ ๔) การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ๕) การยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุขและสุขภาพของประชาชน ๖) การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ ๗) การส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน ๘) การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม ๙) การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ๑๐) การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาล และการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ ๑๑) การปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

นโยบายด้านการศึกษา ข้อที่ ๕ การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุง ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม เพื่อสร้างสังคมให้เข้มแข็งอย่างมีคุณภาพ และคุณธรรมควบคู่กัน ดังนี้

- จัดให้มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ ทั้งในระบบและการศึกษาทางเลือกไปพร้อมกัน

- ปรับเปลี่ยนการจัดสรรงบประมาณและการเรียนรู้ สนับสนุนการศึกษาให้สอดคล้องกับ ความจำเป็นของผู้เรียน และลักษณะของพื้นที่ ของโรงเรียน ปรับปรุงและบูรณาการระบบ การกู้ยืมเพื่อการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

- ให้องค์กรภาคประชาสังคม ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนทั่วไป มีโอกาสจัดการศึกษาที่มี คุณภาพทั่วถึง และร่วมปฏิรูปการศึกษาและเรียนรู้ กระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- พัฒนาคนในทุกช่วงวัยโดยส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต สร้างความรู้ และทักษะใหม่ที่สามารถประกอบอาชีพได้อย่างหลากหลาย รองรับการเปลี่ยนแปลง ในอนาคต

- ส่งเสริมอาชีวศึกษาและการศึกษาระดับวิทยาลัยชุมชน เพื่อสร้างแรงงาน ที่มีทักษะตรงตามความต้องการท้องถิ่นและตลาดแรงงาน

- พัฒนาระบบการผลิตและพัฒนาครูที่มีคุณภาพและมีจิตวิญญาณ ของความเป็นครู ส่งเสริมให้ครูมีวุฒิตามวิชาที่สอน ให้สามารถนำเทคโนโลยี และเครื่องมือมาใช้เป็นเครื่องมือช่วยครูหรือเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง

- ทะนุบำรุงและอุปถัมภ์พระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น ๆ สนับสนุน ให้ทุกองค์กรมีบทบาทในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และพัฒนาคุณภาพชีวิต

- อนุรักษ์พื้นที่ฟูและเผยแพร่มรดกทางวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้าน และวัฒนธรรมสากล และการสร้างสรรค์งานศิลปะและวัฒนธรรมที่เป็นสากล เพื่อเข้าสู่เสาหลักวัฒนธรรมของอาเซียนและประชาคมโลก
- ปลูกฝังค่านิยมและจิตสำนึกที่ดี รวมทั้งสนับสนุนการผลิตสื่อคุณภาพ เปิดพื้นที่สาธารณะให้เยาวชนและประชาชนได้มีโอกาสแสดงออกอย่างสร้างสรรค์

นโยบายด้านการศึกษา ข้อที่ ๘ การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์ จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม เพื่อนำไปสู่การผลิตและบริการที่ทันสมัย

- สนับสนุนการเพิ่มค่าใช้จ่ายในการวิจัย และพัฒนาของประเทศ เพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมาย ให้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๑ ของรายได้ประชาชาติ และมีสัดส่วนรัฐต่อเอกชน ๓๐ : ๗๐ เพื่อให้ประเทศสามารถแข่งขันและก้าวหน้าทัดเทียม ประเทศอื่น

- เร่งเสริมสร้างสังคมนวัตกรรม โดยส่งเสริมระบบการเรียนการสอนที่เชื่อมโยง ระหว่างวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์

และคณิตศาสตร์ ผลิตกำลังคนในสาขาที่ขาดแคลน เชื่อมโยงระหว่างการเรียนรู้กับการท่องจำ อุตสาหกรรม

ขนาดกลางและขนาดย่อม มีช่องทางในการใช้เทคโนโลยีระหว่างหน่วยงานและ สถานศึกษา

- การปฏิรูประบบให้สิ่งจูงใจ ระเบียบและกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อ การทำงานวิจัยและพัฒนา ไปต่อยอดหรือใช้ประโยชน์ ส่งเสริมการจัดทำแผนพัฒนา การวิจัยและพัฒนาในระดับภาคหรือกลุ่มจังหวัดให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น และนำไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ได้

• ส่งเสริมให้โครงการลงทุนขนาดใหญ่
ของประเทศ ใช้ประโยชน์จากผลการศึกษา
วิจัยและพัฒนา และนวัตกรรมของไทย
ตามความเหมาะสม โดยให้มีนโยบาย
จัดซื้อจัดจ้างภาครัฐที่เอื้ออำนวย สร้าง
โอกาสการพัฒนาเทคโนโลยีของประเทศ

• ปรับปรุงและจัดเตรียมให้มี
โครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และ
เทคโนโลยี ด้านการวิจัยและพัฒนา และ
ด้านนวัตกรรมซึ่งเป็นโครงสร้างพื้นฐานทางปัญญา
ในการต่อยอดสู่การใช้เชิงพาณิชย์ของภาคอุตสาหกรรม

นอกจากนโยบายด้านการศึกษาสองข้อของรัฐบาลแล้ว นายกรัฐมนตรี
ยังได้ให้นโยบายด้านการศึกษาไว้อีก ๑๐ ข้อ คือ

๑. ทำให้เร็ว มีผลสัมฤทธิ์ภายในเดือนกันยายน ๒๕๕๙ ให้มากที่สุด
ที่เหลือส่งต่อให้รัฐบาลต่อไป

๒. ประชาชน สังคมพึงพอใจ ประเทศได้คนมีคุณภาพ

๓. ปรับ ลดภาระงานที่ไม่จำเป็นของกระทรวงศึกษาธิการลง

๔. เร่งปรับหลักสูตร/ตำราแต่ละกลุ่มให้เหมาะสม การพิมพ์ตำรา
ต้องคุ้มราคา

๕. ผลิตคนให้ทันกับความต้องการของประเทศ จบแล้วต้องมียานทำ
เข้าทำงาน AEC ให้ทันปีนี้ ช่วยแก้ไขปัญหาว่างานและปัญหาสังคมได้

๖. ปรับหลักสูตร ทำให้เด็ก ครู ผู้ปกครองมีความสุข

๗. ใช้สื่อการสอน กระตุ้นผู้เรียนเพื่อสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้กับเด็ก

๘. ลดความเหลื่อมล้ำ จัดการศึกษาให้ทั่วถึง เท่าเทียม และมีคุณภาพ

๙. นำระบบ ICT เข้ามาใช้จัดการเรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรมและกว้างขวาง

๑๐. เรียนไม่ใช่เพื่อสอบ แต่เรียนให้ได้ทักษะชีวิต อยู่ในยุคโลกไร้พรมแดน

ภาคผนวก ค
นโยบายของรัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

นโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

พลเอกดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้แถลงนโยบายด้านการศึกษ เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๘ โดยมีจุดเน้นและแนวทางในการขับเคลื่อนนโยบาย ๒ ส่วน ดังนี้

๑. กระแสพระราชดำรัสเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

“ให้ครูรักเด็กและเด็กรักครู”

“ให้ครูสอนเด็กให้มีน้ำใจต่อเพื่อน ไม่ให้แข่งขันกัน แต่ให้แข่งกับตัวเอง”

“ให้เด็กที่เรียนเก่งกว่าช่วยสอนเพื่อนที่เรียนช้ากว่า”

“ให้ครูจัดกิจกรรมให้เด็กทำร่วมกัน เพื่อให้เห็นคุณค่าของความสามัคคี”

๒. นโยบายนายกรัฐมนตรี พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ๑๐ ข้อ

จากจุดเน้นและแนวทางในการขับเคลื่อนนโยบายด้านการศึกษ ได้กำหนดเป็นนโยบายด้านการศึกษ ดังนี้

นโยบายทั่วไป

๑. การจัดทำแผนงาน/โครงการริเริ่มใหม่

เข้าใจจุดหมาย ลงรายละเอียด งานหลัก งานรอง เพื่อให้บรรลุผลงานหลัก มีฐานข้อมูลที่แน่น

๒. การปรับปรุงแผนงาน/โครงการเดิมที่ไม่สัมฤทธิ์ผล หาปัญหาที่ผ่านมาทำไมทำไมไม่สำเร็จ

๓. แผนงาน/โครงการพระราชดำริ

โครงการอะไรบ้างที่เกี่ยวข้องหรือรับผิดชอบโดยตรง เป็นดำริของพระองค์ใด กระทรวงศึกษาธิการ ให้การสนับสนุนอย่างไร

๔. งบประมาณ งบลงทุนให้วางแผนโครงการในไตรมาสแรก การเสนอขอของกลางให้เฉพาะที่จำเป็น การบริหารงบประมาณโปร่งใส ตรวจสอบได้ มีการบูรณาการงบประมาณ

๕. เน้นการสื่อสารภายในและภายนอกองค์กร จัดให้มีช่องทางการสื่อสารอย่างเป็นระบบ นำเทคโนโลยีเข้ามาช่วย มีแผนการประชาสัมพันธ์

๖. อำนาจการเมื่อเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน มีผู้รับผิดชอบ มีการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ระยะสั้นและระยะยาว รายงานการเกิดเหตุการณ์ด่วน

๗. การร่วมมือกับภาคเอกชนและภาคประชาสังคม ให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมให้ครบวงจร

๘. ให้ความสำคัญกับการบริหารงานส่วนภูมิภาคและเขตพื้นที่ต่าง ๆ ของแต่ละแห่ง เข้ามาทำงาน ทบทวนบทบาทหน้าที่ สิ่งใดที่ต้องรู้และยังไม่รู้ มีสิ่งอำนวยความสะดวกพอเพียงหรือไม่

๙. โครงการจัดอบรมสัมมนา ต้องตอบโจทย์ที่ตั้งไว้ ใครควรเข้าร่วม การสัมมนา ผลลัพธ์ที่ต้องการ เนื้อหาต้องสัมพันธ์กับเวลา

๑๐. ยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษในทุกหลักสูตร

๑๑. ให้มีการนำ ICT เข้ามาใช้ในการบริหารงานในกระทรวงอย่างกว้างขวาง ดำเนินการศูนย์ศึกษาทางไกล (DL Thailand) ให้บูรณาการเข้ากับสถานีวิจัยเพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ETV)

๑๒. ให้ความสำคัญกับเทคนิคการสอนและการสื่อความหมาย

๑๓. ให้ความสำคัญกับบรรยากาศในการทำงาน ให้ความสำคัญกับธงชาติ ความสำคัญในพื้นที่รับผิดชอบทุกระดับในเขตพื้นที่ การรักษาความปลอดภัยแผนเผชิญเหตุ

๑๔. ให้ลดภาระงานที่ไม่เกี่ยวกับการเรียนการสอนของครู เพื่อให้ครูมีเวลาทุ่มเทให้กับการเรียนการสอนของนักเรียนอย่างจริงจัง

๑๕. การประเมินเพื่อความก้าวหน้าต้องสอดคล้องกับผลการพัฒนาผู้เรียน ทั้งความรู้และคุณลักษณะ และทักษะชีวิต

๑๖. การแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้

๑๗. ให้ลดภาระงานที่ไม่เกี่ยวกับการเรียนการสอน การนำเด็กนักเรียน ครูออกนอกห้องเรียน

นโยบายด้านการศึกษาระดับพื้นฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน)

๑. การแก้ไขปัญหาคัดกรองเด็กประถม อ่านไม่ออก
เขียนไม่ได้

• ปรับปรุงวิธีการเรียนการสอน
ที่เห็นผลสัมฤทธิ์ชัดเจน เช่น การสอนแบบแจกลูกสะกดคำโดยใช้แนวการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้อง
กับพัฒนาการสมอง (BBL)

• กำหนดเป้าหมายให้นักเรียนชั้นประถม
ศึกษาปีที่ ๑ ต้องอ่านออกเขียนได้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒
ขึ้นไป ต้องอ่านคล่องเขียนคล่อง เป็นต้น

๒. การดูแลเด็กออกกลางคัน

• การดูแลเด็กออกกลางคันให้ได้รับการศึกษาภาคบังคับ เช่น ต้องมีฐาน
ข้อมูลเรื่องนี้ หากเด็กจบบอกไปต้องมีระบบติดตามดูแล และหากเด็กออกไปทำงานที่ใด
ต้องสนับสนุนให้เรียนต่อในสถานศึกษาของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ
และการศึกษาตามอัธยาศัย

๓. ปรับปรุงหลักสูตร

• การลดเวลาเรียน ลดการบ้านนักเรียน ให้นักเรียนเรียนอย่างมีความสุข
แต่ไม่ใช้เวลาเหลือแล้วไปจัดกิจกรรมที่เพิ่มภาระหรือเพิ่มการบ้านให้นักเรียนอีก

- ไม่ใช่การเรียนเพื่อมาสอบอย่างเดียว
- ต้องสร้างภูมิคุ้มกันให้กับเด็กในยุค
โลกไร้พรมแดน ให้นักเรียนคิด/ปฏิบัติมากกว่าท่องจำ

๔. การแก้ไขปัญหาระบบโรงเรียนขนาดเล็ก

• การแก้ไขปัญหาระบบโรงเรียนขนาดเล็ก
ที่มีครูสอนไม่ครบชั้นเรียน

• ใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
(DLTV) อย่างจริงจังเต็มรูปแบบ ส่งเสริม สนับสนุน
โรงเรียนไกลกังวลให้เป็นโรงเรียนต้นทางที่มีคุณภาพ

๕. การลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

- การใช้โครงการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาทางไกล DLTV และผ่าน ICT ด้วย DLTV

๖. การประเมินครู นักเรียน โรงเรียน

- การประเมินครู นักเรียน โรงเรียน หาความสมดุล ระหว่างการควบคุมคุณภาพทางการศึกษากับภาระงานของครูที่ต้องเพิ่มขึ้น ตลอดจนปรับปรุงการคัดสรรครู ผู้บริหาร การประเมินวิทยฐานะ ให้เหมาะสม อาจจัดโมบายทีมจากส่วนกลางเพื่อลดภาระครู หรือนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วย

๗. การดูแลรักษาสิ่งก่อสร้างและครุภัณฑ์ในหน่วยงานและสถานศึกษา

- ควรจัดให้มีระบบในการดูแลรักษาสิ่งของทั้งหมดอย่างแน่นหนา ไม่ว่าจะเป็นอาคาร สถานที่ ยานพาหนะ ตลอดจนครุภัณฑ์ต่าง ๆ ประกอบด้วย ๑) ระบบการจัดการ-แจกจ่าย โดยจะต้องมีตรรกะ มีเหตุ-มีผลในการแจกจ่าย ไม่ใช่แจกจ่ายตามความเสนาหา จะทำให้เกิดการเลียยแข่งเลียยหากัน เป็นเรื่องที่ไม่ดี ๒) ระบบการซ่อมบำรุง ควรตั้งทีมเฉพาะขึ้นมา เพื่อบำรุงดูแลรักษาอย่างต่อเนื่องทุกวงรอบการใช้งาน พร้อมทั้งมีการรายงานผลการตรวจด้วย โดยเฉพาะ ยานพาหนะจะต้องมีผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน เพื่อให้การบำรุงรักษามีความต่อเนื่อง และ ๓) การจำหน่าย เพื่อที่จะได้จัดซื้อทดแทน

๘. การดูแลเรื่องสวัสดิการ

- ให้ความสำคัญกับการบรรจุ

โยกย้าย เลื่อนตำแหน่ง วิทยฐานะ

- การแก้ไขปัญหาหนี้สินครู จำนวนกว่าล้านล้านบาท ขณะนี้ได้มีการวางแผนทางและจัดระบบแก้ไขปัญหาเรื่องนี้ร่วมกับธนาคารออมสินแล้ว จึงขอฝากให้ครูใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำเนินชีวิต รู้จักใช้ รู้จักเก็บ ไม่แก่งแย่งแข่งขันกัน ขอให้ครูพยายามลดหนี้ลง ในขณะเดียวกัน ต้องสร้างจิตสำนึกในการใช้จ่ายให้กับลูกหลานของตัวเองด้วย

๙. การขยายโครงการธนาคารขยะในสถานศึกษา

- ปลุกฝังการคัดแยกขยะ และทิ้งขยะให้ถูกที่แก่นักเรียน นิสิต นักศึกษา ในทุกระดับการศึกษาและทุกสังกัด
- ขยายโครงการธนาคารขยะในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๓๘,๐๐๐ แห่งทั่วประเทศ โดยมอบสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานศึกษารายละเอียดเพื่อหาแนวทางขยายโครงการธนาคารขยะให้ครบทุกโรงเรียน

แนวทางการทำงาน เพื่อขับเคลื่อนงานด้านการศึกษาใน ๓ ลักษณะ ดังนี้

๑. Hit the Point ฉีกปัญหาให้ขาด ตีโจทย์ให้แตกเพื่อแก้ไขปัญหาให้ตรงจุด
๒. Dynamic ขับเคลื่อนงานตลอดเวลา
๓. Lively ทำงานแบบมีชีวิตจิตใจ

ภาคผนวก ๗

จุดเน้น ๖ ยุทธศาสตร์
กระทรวงศึกษาธิการ

จุดเน้น ๖ ยุทธศาสตร์ กระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดจุดเน้น ๖ ยุทธศาสตร์ เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

๑. ครู เพื่อแก้ปัญหาครูไม่ครบชั้น สอนไม่ตรงเอก ภาระงานเยอะ ขาดขวัญและกำลังใจ โดยมีแนวทางดำเนินงาน เช่น โครงการครูทายาท ทนุครูระดับอุดมศึกษา ราชภัฏเป็นเลิศ (ด้านครู) มหาวิทยาลัย พี่เลี้ยงพัฒนาครูช่วงปิดภาคเรียน ปรับปรุงเกณฑ์ประเมินวิทยฐานะ ปรับปรุงบ้านพักครู เป็นต้น

๒. หลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ เพื่อแก้โจทย์เด็กเรียนมาก ไม่มีความสุข และผลสัมฤทธิ์ต่ำ โดยใช้แนวทางการปฏิรูปหลักสูตรสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา การตั้งกรมวิชาการ โครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ STEM Education กระบวนการ BBL ทวิศึกษา การจัดทำมาตรฐานภาษาอังกฤษ Boot-camp เป็นต้น

๓. พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ เพื่อการผลิตพัฒนากำลังคน และงานวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการของการพัฒนาประเทศ เพื่อส่งเสริมการผลิตบัณฑิตในสาขาวิชาที่เป็นความต้องการของประเทศ ยกกระดับมาตรฐานฝีมือแก้ปัญหาขาดแคลนกำลังแรงงานสายวิชาชีพ และงานวิจัยที่ไม่สามารถนำไปใช้ได้จริง โดยใช้แนวทางการสร้างค่านิยมอาชีวศึกษา ทุนการศึกษาด้านวิชาชีพ ทวิศึกษา ทวิภาคี อาชีวศึกษาสู่สากล ปรับเกณฑ์การสรรหาและบรรจุครูอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาที่เป็นเลิศ ทุนให้ยืมสาขาขาดแคลน เช่น ภาษาอังกฤษ เป็นต้น

๔. การประเมินและการพัฒนา

มาตรฐานการศึกษา เพื่อส่งเสริมการประเมินครู การศึกษาต่อในแต่ละระดับ การประเมินผลสัมฤทธิ์ผู้เรียนและสถานศึกษา โดยการสร้างกรอบมาตรฐานการประเมิน กำหนดแนวทางการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา การทดสอบผ่านหรือเข้าชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ พัฒนาแบบทดสอบการศึกษามาตรฐานระดับชาติ สร้างเครื่องมือ ระบบวิธีประเมินหรือประกันคุณภาพ เป็นต้น

๕. ICT เพื่อการศึกษา เพื่อ

ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน พัฒนาระบบฐานข้อมูล และระบบการจัดการเนื้อหาสาระหรือองค์ความรู้ โดยใช้แนวทางการจัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา และแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงาน มีการบูรณาการงบประมาณ ICT และโครงการ DLTV เป็นต้น

๖. การบริหารจัดการ เพื่อให้มีระบบงบประมาณที่สอดคล้องกับการดำเนินงานการกำกับดูแลที่มีประสิทธิภาพ ที่มีการบูรณาการและกระจายอำนาจ โดยใช้แนวทางของระบบคูปองเพื่อการศึกษา การจัดสรรงบประมาณตามกรอบปฏิรูปการศึกษา จัดกลุ่ม CLUSTER การปรับโครงสร้าง และปรับปรุงระเบียบในการเข้าสู่ตำแหน่งและความก้าวหน้าในตำแหน่งผู้บริหารในพื้นที่

ภาคผนวก จ

SWOT

สำนักงานคณะกรรมการ

การศึกษาขั้นพื้นฐาน

SWOT สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๔๐๐๖/ว ๒๑๑๑ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๘ เพื่อขอให้สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาฯระดมความคิดเห็น และให้ข้อเสนอในการกำหนดนโยบาย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และได้ให้ทุกสำนักงานระดมความคิดเห็นจากบุคลากร ในสำนักเช่นกัน โดยได้จัดทำ SWOT จากกลุ่มคนดังกล่าว ได้แก่

๑. บุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตั้งแต่ผู้อำนวยการสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เจ้าหน้าที่ ด้านนโยบายและแผน ศึกษานิเทศก์ และเจ้าหน้าที่ด้านอื่น ๆ

๒. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ ในเขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารและครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารโรงเรียนเอกชน บริษัท/ห้างร้าน/สถานประกอบการ ผู้บริหาร โรงเรียนอาชีวศึกษา องค์กรศาสนา และหน่วยงานรัฐอื่น ๆ

จาก SWOT สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า มีจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ดังนี้

จุดแข็ง

๑. การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพเนื่องจากมีการกำหนดโครงสร้างและบทบาทหน้าที่ชัดเจน
๒. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายทำให้ผู้เรียนมีความสุข
๓. การบริการทางการศึกษาสามารถให้บริการกับผู้เรียนทุกกลุ่มทุกประเภท
๔. ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการส่งเสริมพัฒนาความรู้ความสามารถอย่างต่อเนื่องด้วยวิธีการที่หลากหลาย
๕. สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการงบประมาณรายหัวได้ตามความต้องการของสถานศึกษา
๖. มีเครือข่ายการบริหารจัดการในทุกระดับที่เอื้อต่อการพัฒนาการศึกษา
๗. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพราะได้รับการดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดจากคณะครู

S W

จุดอ่อน

๑. นักเรียนขาดทักษะ ความรู้ ความสามารถ ด้านการคิดวิเคราะห์ การใช้เหตุผลและการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑
๒. การจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการ
๓. คุณลักษณะเฉพาะของสื่อ วัสดุ ครุภัณฑ์ไม่ทันสมัย และไม่ตรงกับความต้องการ
๔. ระบบสารสนเทศยังไม่ครอบคลุมและไม่พร้อมใช้ในการบริหารจัดการ
๕. ระบบกำกับติดตามและประเมินผล ยังขาดประสิทธิภาพและไม่มีการนำผลมาใช้ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
๖. การพัฒนาครูโดยต้นสังกัดไม่ตรงกับความต้องการของสถานศึกษา
๗. ครูมีภาระงานนอกจากการสอนมากเกินไป
๘. การวางแผนพัฒนาอัตรากำลังไม่สอดคล้องกับความต้องการและสภาพที่เป็นจริง
๙. ผู้เรียนบางส่วนยังมีปัญหาเรื่องอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ อ่านไม่คล่องเขียนไม่คล่อง
๑๐. ผู้เรียนสื่อสารภาษาอังกฤษได้ไม่ดีเท่าที่ควร เนื่องจากกระบวนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษไม่เน้นเรื่อง การสื่อสาร
๑๑. ผู้เรียนมีผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติกลุ่มสาระหลักอยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เน้นการสอนตามหนังสือเรียนมากกว่าสอนตามตัวชี้วัดของหลักสูตร

โอกาส

๑. หน่วยงานภาครัฐและเอกชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษามากขึ้น
๒. เงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา
๓. มีกฎหมายรองรับการจัดการศึกษา ที่ให้โอกาสทางการศึกษากับประชากรวัยเรียนทุกกลุ่ม
๔. เทคโนโลยีที่ทันสมัยส่งผลต่อการสื่อสาร และการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้อย่างหลากหลายและรวดเร็ว
๕. การขยายตัวด้านเศรษฐกิจอาเซียนส่งผลต่อโอกาสทางการศึกษาด้านอาชีพของผู้เรียนมากขึ้น
๖. นโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจ ส่งผลให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน

OT

อุปสรรค

๑. ระบบการเมืองและประชาธิปไตยขาดเสถียรภาพ
๒. นโยบายการศึกษาขาดความต่อเนื่อง
๓. โครงสร้างประชากรลดลงอย่างต่อเนื่องใน ๑๐-๑๕ ปีข้างหน้า
๔. ปัญหาสังคม อดอยาก ยาเสพติด สื่อไม่สร้างสรรค์
๕. ค่านิยมของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนแข่งขันสูง ส่งผลให้จำนวนโรงเรียนขนาดเล็กเพิ่มขึ้น
๖. หน่วยงานที่จัดการศึกษามีหลายสังกัด ขาดการวางแผนการจัดการศึกษาร่วมกัน
๗. การสื่อสารทางเทคโนโลยีที่หลากหลายแต่ขาดการควบคุม ส่งผลต่อพฤติกรรมของผู้เรียน
๘. ครอบครัวมีฐานะยากจนส่งผลต่อความพร้อมของผู้เรียน
๙. การจัดการศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนยังไม่มีความพร้อม
๑๐. ระบบการบริหารงานบุคคลของหน่วยงานขาดความคล่องตัวในการดำเนินงาน
๑๑. การผลิตครูแต่ละสาขาไม่สอดคล้องกับความต้องการ
๑๒. ปัจจัยภายนอกเข้ามาแทรกแซงในการบริหารงานบุคคลของหน่วยงาน
๑๓. สถาบันครอบครัว เป็นครอบครัวเดี่ยวและครอบครัวแตกแยกมากขึ้น ทำให้บทบาทในการอบรมเลี้ยงดูปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ลดน้อยลง นำไปสู่พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชน
๑๔. สังคมไทยขาดภูมิคุ้มกันจากการบริโภคข้อมูลข่าวสารผ่านเทคโนโลยีการรับวัฒนธรรมต่าง ๆ ที่หลากหลายและไม่สร้างสรรค์ ผ่านการนำเสนอของสื่อต่าง ๆ ส่งผลให้เด็กและเยาวชนเลียนแบบพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

ภาคผนวก ง
สรุปความคิดเห็น
และข้อเสนอแนะ

สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ควรเร่งดำเนินการ

ด้านความคิดเห็น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ปลูกฝังคุณธรรม เน้นการอ่านออกเขียนได้ พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยจัดอบรมทบทวนทุก ๓ ปี สนับสนุนการบริหารจัดการ เน้นสถานศึกษาเป็นฐานลดภาระงานครู คิ่่นครูให้นักเรียน และตรงตามสาระการเรียนรู้ จัดทำโครงสร้างบริหารใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน

ด้านข้อเสนอแนะ

- จัดทำระเบียบการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก มอบอำนาจให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการได้อย่างคล่องตัว ครอบคลุมทั้ง ๗ ด้าน ในรูปแบบเครือข่ายสถานศึกษา
- ปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ตามแนวทางลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ และ BBL
- สร้างความตระหนักให้กับผู้บริหารสถานศึกษาในการให้ความสำคัญกับภาษาที่สองเพื่อการติดต่อสื่อสาร
- ปรับวัฒนธรรมองค์กรให้สอดคล้องกับค่านิยมวัฒนธรรมไทยและสากล

สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

๑. ด้านวิชาการ ปรับปรุงเนื้อหาวิชาเรียนให้เหมาะสม มีการฝึกปฏิบัติลดกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความแตกแยก เน้นให้ผู้เรียนรู้ด้วยตนเอง พัฒนาทักษะชีวิตเพื่ออยู่ร่วมในสังคมอย่างมีความสุข

๒. พัฒนาคุณภาพผู้เรียน ยกกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พัฒนาศักยภาพผู้เรียนในด้านภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอาเซียน รวมทั้งส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี ส่งเสริมผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย มีจิตสาธารณะ เข้าใจรูปแบบการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอย่างถูกต้อง เพื่อให้ได้รู้จักการเสียสละเพื่อสังคม และตระหนักรักษาวินัยวัฒนธรรมประเพณีไทย

๓. ควรเน้นการอ่านออกเขียนได้ มีการจัดการเรียนการสอนด้านภาษาทั้งภาษาอังกฤษและภาษาอาเซียน ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

๔. ลดความเหลื่อมล้ำในสถานศึกษา เร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียมกัน พัฒนาสภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้สวยงามน่าอยู่ น่าเรียน และเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน โดยควรกำหนดให้มีนักเรียนไม่เกิน ๓๕ คนต่อห้องเรียน

๕. ผู้บริหารมีความตระหนักต่อการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติอย่างแท้จริง ครูสอนอย่างเต็มศักยภาพ และสามารถเป็นแบบอย่างที่ดี

ด้านการเพิ่มโอกาสเข้าถึงการจัดการศึกษาแก่ผู้เรียน

๑. ควรเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงการจัดการศึกษาทั้งในเด็กปกติ เด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างทั่วถึง

๒. ปรับปรุงหลักสูตรท้องถิ่น โดยเพิ่มภาษาอาเซียนอย่างน้อย ๑ ภาษา จัดการเรียนการสอน โดยเชื่อมโยงภาษาและวิชาชีพ รวมทั้งส่งเสริมระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และจัดกิจกรรมแนะแนว เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะอาชีพ

๓. ส่งเสริมและพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพเท่าเทียมกัน เพื่อจูงใจให้เด็กได้เรียนใกล้บ้าน

๔. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยเปิดโอกาสให้มีการสะท้อนรับฟังความคิดเห็น และมีการประชาสัมพันธ์ ผลการดำเนินงานให้สาธารณชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง

ด้านการบริหารงบประมาณ

๑. การจัดสรรงบประมาณให้สถานศึกษา ควรให้รวดเร็วและพอเพียงต่อการบริหารจัดการศึกษา ทั้งงบประมาณสนับสนุนรายหัวนักเรียน ค่าสาธารณูปโภค

๒. การบริหารงบประมาณมีขั้นตอนในการดำเนินงานมาก ควรมีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้เพื่อให้สถานศึกษามีความชัดเจนและสามารถบริหารงานงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. ควรมีระบบควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อให้สามารถดำเนินการได้บรรลุวัตถุประสงค์ตามโครงการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใสสะอาดปราศจากคอร์รัปชัน

ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

ส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และทุกภาคส่วน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา รวมทั้งสนับสนุนให้สถานศึกษามีความสัมพันธ์กับชุมชนให้มากขึ้น

ภารกิจที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรเร่งดำเนินการ

๑. ด้านคุณภาพผู้เรียน ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อให้ก้าวทันเด็กยุคศตวรรษที่ ๒๑ พัฒนาคุณภาพผู้เรียน ในด้านภาษา ส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้ เน้นประวัติศาสตร์ สังคม ศาสนา และวัฒนธรรม ให้เด็กได้มีกระบวนการคิด อย่างเป็นระบบ รวมทั้งมีการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการวัดและประเมินผล ให้เหมาะสม

๒. ส่งเสริม สนับสนุนให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างแท้จริง

๓. ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา แก้ปัญหาโรงเรียนขนาดเล็ก กำหนดนโยบายการดำเนินงานอย่างชัดเจนต่อเนื่อง มีการกระจายอำนาจ อย่างเป็นรูปธรรม

๔. พัฒนาบุคลากรให้มีสมรรถนะตามสายงาน จัดระบบประกันคุณภาพ ครูผู้สอน รวมทั้งแก้ปัญหาความขาดแคลนอัตรากำลังครู และครูไม่ตรงวิชาเอก

๕. การบริหารงบประมาณ ควรมีการจัดสรรงบประมาณให้ทั่วถึงตรงตาม ความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา มีการบริหารงบประมาณและติดตามการใช้ งบประมาณอย่างเป็นระบบ มีความโปร่งใส เพื่อป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน

๖. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรมีการบูรณาการ ข้อมูลสารสนเทศและการทำงานอย่างชัดเจน เพื่อลดภาระงานในระดับสถานศึกษา เพื่อให้ครูได้มีเวลาในการจัดการเรียนการสอนเด็กได้อย่างมีคุณภาพ

ភាគພ័ណ្ណ ឧ កលៈកម្រាប

7	1520	48
8	16346	13
9	8175	46
10	1824	56
11	32	11
12	20	91
13		56
14		11
15		32
16		56
17		11
18		32
19		56
20		11

คณะทำงานจัดทำนโยบาย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

ที่ปรึกษา

๑. นายการุณ สกุลประดิษฐ์ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๒. นายพะโยม ชิณวงศ์ รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะทำงาน

๑. นายสุเทพ ชิตยวงษ์ ประธานคณะทำงาน
รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๒. นายชล่ำ อรรถธรรม รองประธานคณะทำงาน
ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๓. นายสุวิทย์ มุกดาภิรมย์ คณะทำงาน
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต ๒
๔. นายกฤตพล ชูติกุลศิริ คณะทำงาน
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๑
๕. นายมณฑล ไตรรัตน์สิงห์กุล คณะทำงาน
ข้าราชการบำนาญ
๖. นางวัชรภรณ์ จิตรอนุกุล คณะทำงาน
ข้าราชการบำนาญ
๗. นางสาวสุขเกษม ทักชินสัมพันธ์ คณะทำงาน
ข้าราชการบำนาญ
๘. นายกุลจิตต์ รัชดาศิระกุล คณะทำงาน
ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต ๑
๙. นายพงกะพรรณ ตะกมลทอง คณะทำงาน
ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต ๑
๑๐. นางพรพิมล ชินภักดิ์ คณะทำงาน
ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๐
๑๑. นางวิลาวัลย์ ทองแย้ม คณะทำงาน
ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๑
๑๒. นางสาวสุนิตย์ ตีประหลาด คณะทำงาน
ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต ๑
๑๓. นายธีระศักดิ์ สีสุนติน คณะทำงาน
ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต ๓

๑๔. นายณรงค์ พันหนูเทียน ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต ๒	คณะทำงาน
๑๕. นายศรายุทธ ธิศรีชัย ผู้อำนวยการโรงเรียนราชินีทิศ ๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๐	คณะทำงาน
๑๖. นายธงชัย คำปวง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยโรงนอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต ๑	คณะทำงาน
๑๗. นายปรียวีร์ คงผดุง รองผู้อำนวยการโรงเรียนอุทองพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๐	คณะทำงาน
๑๘. นายธีร ภาวักคันธ์ ผู้อำนวยการศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน	คณะทำงาน
๑๙. นายสมเกียรติ สรรคพงษ์ ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน	คณะทำงาน
๒๐. นางสาวนิจสุดา อภินันท์ภรณ์ ผู้อำนวยการสถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา	คณะทำงาน
๒๑. นายนิรุต ปรามภ ผู้อำนวยการกลุ่มวิจัยเชิงประเมินและสารสนเทศ สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน	คณะทำงาน
๒๒. นางสาวอนงค์ ผดุงชีวิต ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา ในศูนย์การศึกษาพิเศษ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ	คณะทำงาน
๒๓. นายฉัตรชัย แก้วจันทา นักวิชาการศึกษาชำนาญการ สำนักพัฒนาการศึกษาเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ จังหวัดชายแดนภาคใต้	คณะทำงาน
๒๔. นายพิทักษ์ โสทยาคุม นักวิชาการศึกษาชำนาญการ สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา	คณะทำงาน
๒๕. นางสาวสุวดี กิจเดช เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน สำนักทดสอบทางการศึกษา	คณะทำงาน
๒๖. นางสาวรัชชนันท์ สิทธิผดุง นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ สถาบันภาษาอังกฤษ	คณะทำงาน
๒๗. นางสาวลลิตา ทรงผาสุก ผู้อำนวยการกลุ่มงบประมาณ ๑ สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน	คณะทำงาน
๒๘. นางสาวสุกัญญา ว่องปรัชญา ผู้อำนวยการกลุ่มงบประมาณ ๒ สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน	คณะทำงาน
๒๙. นายสุรินทร์ สว่างอารมณ์ ผู้อำนวยการกลุ่มงบประมาณ ๓ สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน	คณะทำงาน
๓๐. นายกิตติ สุทธิจิตไพศาล ผู้อำนวยการกลุ่มแผนและโครงการ สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน	คณะทำงาน

